

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 122. — ŠTEV. 122.

NEW YORK, THURSDAY, MAY 25, 1922. — ČETRTEK, 25. MAJA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

KAKE NAMENE IMAJO ZAVEZNIKI

ZAVEZNIKOM JE LE ZA RUSKI PETROLEJ, NITI NA MISEL JIM PA NE PRIDE, DA BI RUŠIJI POMAGALI. — PREDSEDNIK IN RAZNI DRUGI ADMINISTRACIJSKI URADNIKI SO PROTI BORAHOMU RESOLUCIJI.

Washington, D. C., 24. maja. — Razkosanje Rusije ter parceliranje njenih naravnih virov in surovin med zaveznike bi sledilo sprejemu načrta Genovske konference, — soglasno s senatorjem Borahom. Rekel je, da bi izvajali dejansko suverenost nad Rusijo. V senatu je krožila vest, da so predsednik Harding in drugi visoki administracijski uradniki za zavrnitev Borahove resolucije, ki se zavzema za priznanje sovjetske Rusije ter za obnovo trgovinskih odnosov z ono deželo. Predlagalo se je tudi, naj se razpravo glede te resolucije preloži. Senator Borah je rekel: — Večina ljudi, ki nasprotujejo Rusiji, sprejme skoro vse, kar se objavi v zvezi z Rusijo. Obstaja taka ustrajna propaganda napačnega predstavljanja razmer v Rusiji, da se ni čuditi, da je vsakdo ob gotovem času zveden na napačno pot. — Štirinajst narodov vrši posle z Rusijo ter ne izgublja tam

NAPAD Z DINAMITOM.

Uniontown, Pa., 23. maja. — Družina Wimmitt Diamonda, ki živi v Mastontown v bližini tujakinskega kraja, je bila vržena iz gostelj danes zjutraj, ko se je razpočila neka bomba, ki je porušila del hiše. V hiši sta bila Diamond, njegova žena ter dva mala otroka. Diamond je lastnik majhnega premogarskega rova v bližini svojega doma. Njegov roj je bil nezaposlen skozi več kot eno leto, a preteklega ponedeljka je obnovil obratovanje in izkopalo se je eno karo ter jo tudi odposlalo. V službi je imel pet mož.

ČIN PRENAPETEGA.

Blackstone, Mass., 23. maja. — Ljubezben in skrivnostni sta pomešana s tradicijo, ki se je završila v neki portugalski boarding hiši, kjer je Antonio de Cunha večerjal ustretil svojo ljubico, Miss Esteves, nakar je obrnil orožje proti sebi samemu ter umrl na mestu. Policija domneva, da je tragedijo povzročil neki stari ljubimec deklice, ki se je povsem nepričakovano vrnil Deklica je smrtno nevarno poškodovana.

RUSKO-ITALJANSKA TRGOVSKA POGODBA PODPISANA.

Genova, Italija, 24. maja. — Danes popoldne ob petih je bila podpisana trgovska pogodba med sovjetsko Rusijo in italijansko vlado.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kt. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu; Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.30	1,000 kron	\$ 4.00
400 kron	\$ 1.70	5,000 kron	\$20.00
500 kron	\$ 2.10	10,000 kron	\$39.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatici in Zadru.

50 lir	\$ 3.10	500 lir	\$27.50
100 lir	\$ 5.90	1000 lir	\$55.00
300 lir	\$16.80		

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računimo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.

Avstrija:

V Avstriji izvršujemo izplačila potom "Adriatic Bank" na Dunaju samo v ameriških dolarjih, katere se lahko zamenja tam jako ugodno za krono. Več pojasnila najdete nižje v tem oglasu.

V Jugoslaviji, Italiji in zasedenem ozemlju izvršujemo izplačila tudi v efektivnih dolarjih, ali z drugo besedo, v gotovem ameriškem denarju.

Na nakaznici ali v pismu naj bo vidno napisano, da se ima izvršiti izplačilo v dolarjih.

Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriškem denarju, se nam morajo poslati tudi za poštnino in druge stroške kakor sledi:

Za izplačila do \$10.— po 50 centov, za izplačila od \$10.— do \$50.— po \$1.—, za izplačila, ki presegajo znesek \$50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$2.— od sto.

Ako biva naslovnik v kraju, kjer "Jadranska banka" nima svojega urada, da bi mu dolarje na mestu izplačila, mu jih pošlje v denarnem pismu na zadnjo pošto. To je najugodnejši način nakazila, da dobi naslovnik resnično v roke ameriške dolarje, katere lahko potem proda, kjer mu najbolj kaže.

Od kar je Jugoslovanska vlada omejila prodajo svoje valute na "Narodno banko", pa ni posebno koristno pošiljati tja dolarje, ker se dobi v New Yorku mnogokrat za dolar več kron ali dinarjev kot v Jugoslaviji.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

ŽENSKÉ POROTNICE.

Odkar se dobile ženske volilno pravico, imajo iste dolžnosti kot moški. V parlamentu imajo svojo zastopnico, kandidirajo za razne javne urade, in seveda, tudi porotnice so. Država Oregon posveča porotnicam posebno skrb. Ker ne smajo priti tekom zasedanja porote v stik z zunanjim svetom, je v vsakem večjem sodišču posebno stanovanje, kjer porotnice v svoji prostih urah spe, čitajo in se drugače zabavajo.

SKRIVNOSTNA MORILNA ZADEVA V DRŽAVI N. Y.

V zadevi milijonarja Warda iščejo elegantno žensko. — Iginila je v noči umora.

New York, 24. maja. — Za zadevo mladega Warda stoji danes več velikih vprašanj. Stevilni prijatelji mladega velepeka, Walter Warda, ki je priznal, da je v silobranu ustrelil nekega prejšnjega mornariškega vojaka, Clarence Petersa kot izsiljevalca, si predvsem ne morejo pojasniti zakaj noče Ward pojasniti vsebine izsiljevalnih pretilnih pisem, s čemur bi tudi vsaj deloma opravičil svoje dejanje.

Zagovorniki Warda pravijo, da so tukaj, da zastopajo svojega klijenta pred sodiščem, ne pa zato, da bi govorili o zadevah, katerih noče Mr. Ward spraviti v javnost. Upajo tudi nadalje zadržati iz aktov ena pretilna pisma ter izposlovati oproščenje Warda, ki je stavljen pod \$10,000 z enostavnim utemeljenjem, da je nastopil njih klijent v silobranu in da se ne more navesti ničesar tehtnega proti njegovim izjavam.

Ko se Ward in njegovi zagovorniki na ta način zavili v plašč molka, ter so tudi oblasti Westchester okraja, kjer je padel usodni strel, zelo počasne v svojem postopanju, so se seveda lotili zadeve tudi najbolj "izkušeni" Sherlock Holmesi med časniki glavnega mesta ter pričeli s svojimi ugotovitvami.

Predvsem se stavlja vprašanje: Kaj je postalo iz "Snap"? Snap je bila majhna, lična gospodična, ki je preje po trikrat ali štirikrat na teden pila čaj v hotelu "Ansonia". Pogosto se je nahajala v družbi nekega mladega moža, ki je bil baje zelo podoben ustreljenemu Petersu. V zadnjih desetih dneh pa je ni bilo več na izpregled.

Ward se je sestal v hotelu "Ansonia" s Petersom, Charlesom Rosom ter drugimi člani izsiljevalne tolpe, da se pogaja z njimi. Domneva se, da se je pri taki priliki tudi seznanil s dotičnim Snap.

Prevladuje utis, da je Snap ločena ali proč od moža živeča mlada žena. Bila je vedno bogato oblečena ter polna nakita. Imela je svoj avtomobil in šoferja.

Ward je izjavil oblastim iz Westchester okraja, da je prišlo med njim in njegovimi izsiljevalci na državni cesti med Armonk in Chappaqua do dvoboja z revolverji, ki so ga hoteli prisiliti, da pla-

GENERAL WOOD NI ŠE NA VARNEM

Jahto generala Wooda, na kateri se nahaja s svojo ženo in hčerko, še vedno pogrešajo.

Honolulu, Havajski otočje, 24. maja. — Velike skrbi je opaziti v Manili glede varnosti generalnega guvernerja, Leonarda Wooda in njegovega spremljevalca, katere se baje nahajajo na neki mali jahti, po taji, ki je divjal v bližini Luzon otoka, soglasno s poročili iz Tokioja na neki tujakinski japonski list, v katerih se navaja sporočila iz Manile.

Vihar se je dvignil, s tako naglico, se glasi v sporočilih, da ni so mogle številne ladje, ki so se nahajale na odprtem morju, priti na varno še predno je prihrumel nadnje vihar in jahta guvernerja je ena izmed številnih ladij, katere se pogreša.

Vihar je napravil precej škodo tudi v Manili in okolici in dosti ljudi je bilo poškodovanih. Na poročila se o nekakih smrtnih slučajih.

Manila, Filipini, 24. maja. — Več kot šest in trideset ur je poteklo brez vsakega sporočila od generalnega guvernerja, Leonarda Wooda, katerega se pogreša z ženo in hčerko vred na krovu jachte Apo, po tajfunu. Armadni in mornarski glavni sta tukaj sta mnenja, da je poljska jahta Wooda zavetišče v nekem pristanišču in da je brezžični brojavni aparat na ladji pokvarjen.

SKRČENJE ŽELEZNIŠKIH PRISTOJBN.

Washington, D. C., 24. maja. — Meddržavna trgovska komisija je odredila skrčenje tovornih prevoznih pristojbin, ki znaša približno deset odstotkov. Na zapadu znašalo skrčenje približno trinajst odstotkov in pol in na jugu en procent manj.

Če se nadaljnih \$75,000 potem ko jim je že odšel \$30,000 Pri tej priliki je baje ustrelil Petersa z avtomatično pištolo.

Ljudje, živeči v bližini mesta, kjer se je baje vršila bitka z revolevri, izjavljajo, da niso čuli nobenega šuma, čeprav je tamokajna okolica tiha ter ni ponos nobenega prometa z vozmi.

Vsa znamenja kažejo, da je bilo truplo prenešeno na mesto, kjer so ga našli, z nekega drugega mesta.

ARETIRAN RADI SINOVE SMRTI

Oče dečka, ki se je utopil, je po aretaciji izjavil, da je pričakoval kaj takega.

Toms River, N. J., 24. maja. — Skozi štiri ure je zasliševal javni obtožitelj Jayne Druve v družbi nadaljnjih uradnikov v okrajni jetnišnici farmerja John Schmei-a iz Tugerton, N. J., potem ko so našli truplo njegovega enajst let starega sina Henryja v nekem ribniku v bližini domače hiše.

Glasi se, da niso našli v pljučah dečkovega trupla nikake vode, iz česar se je sklepalo, da je bil deček umorjen predno je bil vržen v vodo.

Po štirinurnem zaslišanju ni bilo mogoče spraviti iz farmerja nič drugega kot prejšnjo izjavo, da je na dan, ko je deček izginil, zasledoval slednjega nekaj časa v smeri proti ribniku, nakar je deček izginil. Schmei je trdil, da ni pretepal svojega sina.

Potem ko so našli truplo se je lotilo cele okolice veliko razburjenje. Ko so ga večerj zvečer aretirali na temelju zapornega povelja, katero je izdal recorder King je sedel Schmei na svojem domu ter čital.

Pričakoval sem to, — je rekel, vzal klebuk ter sledil uradnikom, ki so ga v najhujšem diru peljali skozi naselbino v avtomobilu, da preprečijo možne izgrede. Vse kaže, da je bilo izdano zaporno povelje na temelju obdukcije dečkovega trupla. Izvid so oblasti ohranile tajnim ter izjavile le, da niso našli nikake vode v pljučah dečka, Schmei, ki ima še sedem nadaljnjih otrok, ni celih devet dni črnil niti ene besede, da je izginil en njegov sin. Šele ko se je pojavil sum ter je neki farmerski delavec povedal, da je videl dečka jokajočega ter v strahu bežati pred svojim očetom proti ribniku, je Schmei baje priznal, da je dečko izginil. Truplo so našli v ribniku, ki se nahaja nekako tristo jardov od domače hiše.

STAVKA PIVOVARNARJEV.

V New Yorku nameravajo zastavkati člani pivovarniških unij, kar se nekako čudno sliši, če pomisli človek na brozgo, katero proizvajajo sedaj pivovarne v Ameriki. Delodajalci zahtevajo skrčenje plač, a delavci so odločno proti temu.

FRANCIJA HOČE NEMŠKE RUDNIKE

NEKI ZNANI NEMŠKI INDUSTRIJALEC TRDI, DA SE HOČE FRANCIJA NA VSAK NAČIN POLASTITI RUDNIKOV RUHR OKRAJA. — NAPAD TARDIEU-A NA AMERIKO. FRANCIJI JE ŽAL, DA MESTO NJE VODI BELGIJA BORBO PROTI BOLJŠEVIKOM.

Pariz, Francija, 24. maja. — Andrej Tardieu, prejšnji francoski visoki komisar v Združenih državah, je izjavil pri otvoritvi seje poslanske zbornice, da je Amerika v prvi vrsti odgovorna za sedanje ekonomske težave v Evropi.

Amerikanci, — je rekel Tardieu, — delajo s svojimi poskusi da ustvarijo postave za Evropo. prav tako napako kot če bi mi skušali predpisovati postave Ameriki.

Neki poslanec, ki je Tardieuja prekinil, je označil njegov govor kot "Monroe doktrino za kontinentalno Evropo". Tardieu ni ugovarjal temu analizi njegovega govora ter nadaljeval s svojim pregledom glede uspehov, katere je dosegla Genovska konferenca. Dal je izraza svojemu obžalovanju, da ni prevzela Francija vodstva v boju proti boljševiški teoriji glede lastninskih pravic, pač pa je prepustila Belgiji to ulogo.

Tardieu je tudi napadel ministrskega predsednika Poincaréja, ker ni slednji prevzel inicijative v odporu proti Haški konferenci, temveč pustil, da so Združene države pokazale pot. — Francija caplja vedno za kako drugo vlado, — je rekel.

Berlin, Nemčija, 25. maja. — Francija ne bo počivala toliko časa, dokler ne bo položila svojih rok na Ruhr okraj, — je rekel večerj Hans Kraemer, član izvršne

ZOPET NOVA KRALJEVA ZAROKA.

Pariz, Francija, 23. maja. — Princinja Jolanda, najstarejša hčerka italijanskega kralja, se je zaročila z belgijskim prestolonaslednikom Leopoldom, kot je bilo oficijelno objavljeno. Dejanska zaroka se bo vršila v Bruslju tekom meseca junija, ko bo prišel italijanski kralj v Belgijo na obisk, s svojo družino. Kot znano, je bila njena mati hčerka črnogorskega kralja Nikite.

ODMEVI VOJNE.

Bruselj, Belgija, 23. maja. — Armanda Jeannes, kojega obsodbo, da je posloval tekom vojne kot nemški špijon, je potrdilo prizivno sodišče, ne bodo usmrtili, pač pa bo njegova kazen izpremenjena v dosmrtno ječo, soglasno s poročili, ki so zelo razburila prejšnje belgijske vojake in druge, ki so zasledovali potek procesa.

V pričakovanju, da ga usmrte, je naprosil Jeannes oblasti, naj ga ustrele, mesto da mu odrežejo glavo na giljotini.

Izlet v Jugoslavijo.

Kdor hoče potovati v Jugoslavijo, naj si izbere parnik "Paris". Iz New Yorka odpluje kot izletniški parnik za Jugoslavo dne 14. junija. Jugoslovonom bodo na razpolago kabine z dvema, štiri ali kvečjem šestimi posteljami. Vožnja preko morja je samo šest do sedem dni. Deseti dan ste že lahko v Ljubljani. Jugoslovanskim potnikom bo kompanija dala v Parizu brezplačen obed. Iz Pariza v Trst se bodo odpeljali s posebnim vlakom. S parnikom "Paris" odpotuje tudi vodja tiskarne "Glas Naroda", Mr. Ludvik Benedik.

velnega odseka narodne zveze nemških industrijalec na nekem zborovanju zveze v Hamburgu.

Nadaljeval je na naslednji način:

Motiv za to je v manjši meri želja Francije, da razkosa Nemčijo kot namen, da dovede do spojitve nemških industrij s francoskimi ali da ustvari silo, da se lahko uspešno bori proti nemškim industrijam. Francija izteza svojo roko po nemškem premogu v Ruhr dolini in ta premog je, katerega potrebuje za svoja ozemlja železne rude. Če bi Francija ne mogla doseči tega svojega cilja na en način, bo vprizorila poskus, da ga doseže na drug način, — če ne potem dogovora, pa s silo.

ANGLIJO VZNEIRJA IRSKO VPRAŠANJE

Angleži se boje, da jim bo zeleni otok konečno vendar smuknil skozi prste ter se osvobodil.

London, Anglija, 24. maja. — Najnovejši razvoji na Irskem so v veliki meri pripomogli k resnosti položaja in pričale so se pojavljati najbolj resne skrbi glede končnega izida cele zadeve. Dogovor med Collinsom ter Eamon de Valero, katerega so sprejeli številni z največjim sumom vsprico neizprosne stališča, katero je de Valera dosledno zavzemal napram irsko-angelski pogodbi, je postal sedaj predmet še veliko večjih sumov ter več vznemirjenja vsprico večerjnjega govora Mihaela Collinsa pred Ard Fheis.

V tem svojem govoru je rekel Collins:

Če ta dogovor, kot se trdi, ogroža angleško-irsko pogodbo, potem bomo morali temu gledati nasproti v tem smislu. Mi smo sklenili dogovor, ki bo ustvaril stabilne razmere v deželi in če niso take stabilne razmere dragocenejšje kot katerikoli drugi dogovor, potem moramo uveljaviti to, kar nam bo omogočeno na temelju stabilnih razmer.

Splošno se smatra ta govor kot bojno napoved na naslov Anglije. Dublinški poročevalec londonskega "Times" je izjavil:

Ta izjava je preveč tehtna in dalekosežna, da bi se moglo podati prenačljene komentarje.

ZAVEZNIKI ZAPUŠČAJO GORNJO ŠLEZijo.

Pariz, Francija, 24. maja. — Ker so se Nemci in Poljaki sporazumeli glede ozemlja Gornje Šlezije, so začeli člani medzavezniške komisije zapuščati one kraje. V Gornji Šleziji je bilo 11,000 francoskih, 1500 angleških in 2500 italijanskih vojakov.

Velika ugodnost.

Z velikim brzoparnikom
BERENGARIA
(52,000 ton),

ki odpluje 30. maja, bo zastopnik Cunard proge spremljal potnike do Ljubljane. Za varnost prtljage bo vse preskrbljeno. Iz New Yorka do Ljubljane samo 9 dni. Cena iz New Yorka do Ljubljane \$110.00 in \$5.00 vojnega davka. Frank Sakser State Bank.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Dopisi brez podpisa in osebni ne se ne prištevajo. Denar naj se blagovni pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2875

ITALIJA IN RUSIJA.

Gospoda Schanzer in Čičerin skušata izdelati Genovsko pogodbo, kljub odpotovanju tovarišev, a vsa znamenja kažejo, da sta zadela na večino težkoč, ki so ovrle delo večje konference.

Senator Schanzer zasluži simpatije, ker se bori s problemom, ki je vznemirjal ponovne italijanske vlade zadnja tri leta.

Zahteva po "trgovini z Rusijo" je bila prav posebno močna v Italiji.

Komisija, ki je bila poslana v Rusijo pred enim letom, je prinesla nazaj malo zadovoljiva poročila, in izjavila so se upanja z ozirom na znižanje cene pšenice potem importov iz pristanišče Črnega morja.

Kljub temu pa je vršila Italija dobičkanosno trgovino z Rusijo, seveda v omejenem obsegu.

Ta trgovina se je vršila s Kavkazom ter je proizvedla le malo drugega kot zlato. Dokler je imel Kavkaz zlato, so delali italijanski trgovci denar, in številni med njimi so bili dosti dalekovidni, da se skušali pripraviti kavkaški okraj na proizvodnjo kakega drugega produkta, ko bi pošla zaloga zlata.

Njih naloga je bila olajšana, ker je bil v Kavkazu boljševozem importiran od zuma in ker ni nikdar pogljal globokih korenin. Upoštevajte naziranja komunistov ter dajte komisarju gotov odstotek dobičkov in izhajali boste prilično dobro.

V teku zadnjih osemnajstih mesecev pa so ameriški trgovci posegli v to, kar se je smatralo nekoč za skoro izključno ekonomsko kolonijo Italije.

Ameriška trgovina s Kavkazom je precej obsežna, če upoštevamo omejeno produkcijo kavkaških držav ter bi morala biti še večja.

Italijansko-ruska pogodba, o kateri se razpravlja sedaj, pa bo določala "odstop gotovih ozemelj v južni Rusiji, tako za pridobivanje pšenice kot petroleja."

Tehnično bi se mogoče dalo to spraviti v soglasje z obljubo vseh sil, da ne bodo sklepale separatnih dogovorov z Rusijo pred sestankom v Haagu, a v praksi bodo skušali odtegniti splošnemu tekmovalstvu nekaj mnogo obetavnejših polja z ozirom na investiranje kapitala in trgovino.

Domnevati je, da sledi naš državni department pozorno ta pogajanja, kljub naši odsotnosti z Genovske konference.

Na srečo za naše interese pa je zadel senator Schanzer na iste stare težkoče v postopanju z Rusi. V povratek za obljubene koncesije zahteva Čičerin močno investiranje italijanskega denarja v Rusijo, čeprav ni pričakovati, da bi nosil ta denar v doglednem času obresti.

Slovenski narodni dom v Clevelandu.

Piše Janko N. Rogelj

Razširi, raztegni se, krog domovine
razpni se kot morje
v brezobzorno obzorje.
Dom moj!

Preko naših razboletih sre je šla pekoča bolelost, ki je izginil iz pred naših oči zadnji pogled na sleme vzgubljenega domačega krova. Občutljivo in prizadeto srce je pisalo to bol z nemirno krvjo, s trepetom in zadušeno žalostjo. Zasolzi se takrat z bolelostjo prepojeno oko, kane pekoča solza preko upadlega lica, a tam doli v pošten duši se vzdigne vihar, ki kljubuje visoko-leteči misli, preročniji želji da si rojstna domovina ni imela drugega ukaza, be sede in navsota za nas vse, ki smo stopili v romajočo procesijo smotajočih in kruha iskajočih izgnancev. Kdor neve, kaj mu je rojstni dom, katerega si je osvojilo mladostno srce, ta naj se poslovi od domače hiše, gre naj v tujino, pa bo čutil grenko in dušljivo tugo, kakor bi zabijali rodno mater v mrtvaško rakev, ta bo v istem momentu spoznal svoj dom, ga oče

nil ter položil v načeto rano njegovega srca, kot bi ukoval biser žalosti in veselja v prstan njegovega radostnega, a končno pomečenečnega življenja. Človek spozna svojo mater še le takrat, kadar mu umrje: svojo domovino in domače ognjišče pa takrat, ko se poslavlja od doma. V tujini pa mu zakristalizira hrepenenje po domovini in velikemu delu. Ali ne bi bilo nečastno za vsakega posameznika, če bi ostal nem in brez sreče takrat, kadar ga kliče ves narod, da naj stopi še enkrat v vrsto, da v dolarjih, ali gre od hiše do hiše in drami druge. Do sto tisoč dolarjev so dali prvi — sto tisoč dolarjev naj dajo še zanj, pa bo vse naše, domače in narodno — naše veliko narodno svetišče, naš največji narodni dom, ki ga premorejo Slovenci.

V dnevih 27., 28., 29. in 30. ma-

njegovi oči, kajti on stremi za domom, za novim zbirališčem, za novimi prijatelji.

Okoli petintrideset let je romala nepretrgana vrsta — s trebuhom za kruhom — ter se ustavljala na obrežju jezera Erie. Recimo, da jih je prišlo vsako leto tisoč srečeljenih in kruhalčnih, pa jih je danes že več kot 35 tisoč v slovenskem Clevelandu in njegovi okolici. Da prav toliko jih je, morebiti še več, kajti izgublja se, ker nimajo prilike in ugodnosti, da bi prišli med nas, ki smo postali glasni in proseči, da naj ostanejo med nami, kajti zamislili smo si že pred več kot petnajstimi leti, da nam je potreba zbirališča, skupnega in narodnega, kjer bo središče našega društvenega, socialnega in narodnega življenja. Ideja je živela, o prijemala se so jo te ali one skupne, dokler se ni pred leti formiralo sedanjo skupino, ki dela pod imenom Slovenski narodni dom v Clevelandu.

Ideja S. N. D. gre v klasje, zori in čaka, da pridemo vsi oni, ki smo z vsem svojim trudom in željami stali neomajani za naše celokupno in narodno zbirališče. Po več kot šestletnem delovanju smo znesli v naše blagajno okoli sto tisoč dolarjev, položili naše dolge na oltar našega narodnega ponosa in vsakdanje zavesti, da hoče svoj dom pod svojo streho, kamor bo stopil lahko vsak, ki ima v sebi slovensko kri in čuteče srce, da mu je materin jezik prvi predpogoj, s katerim si lahko poišče najboljšega prijatelja na ameriških tleh. Tisoče in tisoče smo zbrali, od centa do centa, od dolarja do tisočaka, vztrajali smo, menjali v svojih težavnih pozicijah, ter šli preko vseh ovir, da danes stojimo pred urednim tisoč dolarjem našega načrta.

Slovenci in Slovenke, dela je največje takrat, ko je žetev, ko je še v sreči strah, če bodo sadovi varno in srečno pospravljeni, da bo uživanje teh sadov plodono in razveseljivo. S. N. D. se prične dvigati še to leto, kajti slovenska banka (The North American Banking & Savings Co.) da posojilo \$75.000.00, kar bo najbrže zadostovalo, da si postavimo S. N. D. ki bo stal okoli 140 tisoč dolarjev. Sten pa ni rečeno, da je naše delo stem končano, ampak baš nasprotno je sedaj, ko se gre za uresničenje naših zaželenih ciljev. Prijatelji, sedaj prihaja tista velika doba za clevelandke Slovence, da se ganejo in vstanejo kot rodni sinovi slovenskega zanosa; danes vstaja tista vzdravljiva zora celokupnega slovenskega življa od St. Clair ave., katera mora obvestiti vsako, se tako zaspano in utrpno slovensko srce; danes je za nas odločilen dan, ura, katere ne zamudi nobeden, ki se upa in more reči: Slovenec sem. Kadar oče zida hišo, ne vprašajo sinovi in hčere: čigava to ta hiša — ampak pravijo: Naša bo! Sosedji ne zahtevajo plače, ampak delajo in gradijo, ker srca mislijo skupno in sorodno, da je sreča enega, veselje vseh. Tako ne sme zaostajati noben Slovenec v Clevelandu, kajti: ali bi ne bilo težko odgovorjati posamezniku, ko bo stal naš dom, pa bi mu rekel tuje ali rodni brat: To je naš dom — on pa ni položil centa k temu plemenitemu in velikemu delu. Ali ne bi bilo nečastno za vsakega posameznika, če bi ostal nem in brez sreče takrat, kadar ga kliče ves narod, da naj stopi še enkrat v vrsto, da v dolarjih, ali gre od hiše do hiše in drami druge. Do sto tisoč dolarjev so dali prvi — sto tisoč dolarjev naj dajo še zanj, pa bo vse naše, domače in narodno — naše veliko narodno svetišče, naš največji narodni dom, ki ga premorejo Slovenci.

Ti slovenski narod v Clevelandu, pokaži sebi in drugim, da si velik kadar stoji veliki časi pred teboj Ne daj si dopustiti, da te premoti ena beseda, ki jo spregovori ta ali oni napram tej plemeniti misli, ki se naselja v srca vseh zaveznih in narodnih slovenskih delavcev v Clevelandu. Vsa Slovenec, vsaka delavica slovenska žena ali dekle, danes gremo na delo, vsi bodimo agitatorji za največje delo, najlepšo misel in vroče željo, da si postavimo naš dom, kar nam v zadostje, a našim potomcem postavljen spomenik njihovih očetov. Od ust do ust naj gre le govorica za naš dom, kajti narod zida svoj temelj, in srečnega naj se čuti vsak, ki da in gleda to srečno dobo.

V dnevih 27., 28., 29. in 30. ma-

ja se vrši slavnostni semenj S. N. D. Slovenci, to je tisti semenj, po katerem se prične z zidavo. To je najpomembnejša slavnost, katere ne smemo prezreti. Oh te priliki naj ne manjka nobenega, to bo za nas Slovence v Clevelandu zgodovinskega pomena. To je naš narodni praznik, ki je posvečen le nam. V teh dneh se odplačuje davek napram svojemu pripravljanju in zavesti, da smo Slovenci, katere družni ena celokupna misel: Mi hočemo skupno zbirališče za vse, ki so sinovi slovenskega naroda.

Priprave za ta semenj so v popolnem teku. Dela se že dva meseca le izrečno za semenj. Fantje in dekleta so marljivi, da prekašajo dela prejšnjih let. Klub društev S. N. D. je zaposlen do zadnjega člana ali članice, vsak ima polne roke dela in misli, kako bo dosegel svoj namen in izgotovil delo, da bo temveč dolarjev ostalo S. N. D. Direktorji je obložen z delom, da ne sme ne eden omanj kajti, kajti potem ne gre vse izpod rok. Kampanija za prodajo delnice se vrši od hiše do hiše. V kratkem povedano, kdor hoče delati, ta je zaposlen vsak dan. Navdušenje raste z vsakim dnem, treba nam je še pomoči, da gremo bolj hitro po klane, po katerem pelje pot do našega doma. Zato vsi, ki še niste deležni ne dela, ne darov, ne vplačanih delnic ali agitacije za S. N. D., sedaj je čas, da spregovorite, kajti zamujene napake popravljati je — nemogoče.

Enotna misel za celokupni narodni dom naj nas združi od teh velikih časov; pozabimo na vse drugo, kajti majhni smo lahko vsaki dan, a veliki sampa takrat, kadar kažemo velika in plemenita dela. S. N. D. naj bo zbirališče vsega naroda: S. N. D. naj bo naša rodnica hiša; S. N. D. naj bo tvoj rodni dom; spomenik našega dela in uresničenje razboletih želja.

Iz Jugoslavije.

Dalmatinska omladina proti verizništvu.

Radi vedno narastajočega pomanjkanja živca v Dalmaciji je posegla nacionalistična omladina v Splitu po samopomoči in pričela energično akcijo proti verizništvu in vednemu navajanju cen. Te dni so nacionalisti v Splitu ustavili štiri vagonne moke in 12 tisoč jaje, ki so bili namenjeni v italijanski Zader. Zaplenjeno blago je bilo takoj razprodano med občinstvo. Akcija mladine je izzvala med občinstvom silno navdušenje in splošno odobravanje. Tudi v Solinu se je pripetil sličen dogodek, ki pa je izzval precejšen incident s policijo. Ustavljeni so bili namreč volji, ki so bili namenjeni za Italijo, dočim vlada v Dalmaciji veliko pomanjkanje mesa. Iz Splita je prišla takoj četa omladincev, da prevzame vole, kar pa je preprečila policija, ki je vrh tega aretirala več Splitčanov in Solincev ter dovolila svobodno izvoz. Deputacija nacionalistične omladine se je radi tega zglasila pri pokrajinskem namestniku dr. Metličicu in energično protestirala proti nečuvnemu postopanju solinske policije. Zahtevala je tudi, naj se prepove vsak izvoz živil iz pasivnih krajev in poslala brzojavne proteste tudi na notranje in finančno ministrstvo.

Na Madžarskem popravljeni lokomotive.

Te dni bo prispela iz Madžarske v Jugoslavijo velika partija 600 lokomotiv, ki so bile tam na popravilu.

Društvo za olepšanje Beograda.

V dvorani beograjske univerze se je vršilo zborovanje beograjskih meščanov v srbo, da se ustanovi "Društvo za urejenje Beograda". Navzočih je bilo nad 500 oseb. Izvoljen je bil odbor, ki naj sestavi pravila novega društva. Skleptatelji so potrebo društva ntemeljevali s tem, da Beograd niti približno ne odgovarja zahtevam prestolnega mesta. Treba je marsikaj urediti, da se olepša tudi vnanje lice krepko se razvijajočega Beograda.

Dalmatinska prepoved izvoza živil.

Predsednik narodne skupščine v Beogradu je prejel iz Dalmacije več prošelj, naj dela na to, da se prepove izvoz živil iz države.

Peter Zgaga

Ko je fant star dvajset let, misli, da je zaljubljen v vse lepe ženske.

Ko je star trideset let, je prepričan, da so vse lepe ženske zaljubljene vanj.

V državi Maine živi mlad zakonski par, Carl A. Sutter s svojo mlado ženo.

Mladeema se je zavrtelo v glavi: z današnjo civilizacijo ni nič, treba se je vrniti k naravi. In šla sta v divjine države Maine, odvrkla obleko ter začela naravno živeti.

Kje bosta spala? Kje bosta dobila ogenj, kje živila?

V gotovem oziru se to njuno gaturno življenje ne razlikuje veliko od našega.

Ženske nimajo kaj obleči. Srečen je tisti, ki dobi stanovanje. Ž živilji je križ, prej izdigneš iz lesa ogenj, predno dobiš svetliljo od gas-kompanije.

Izvanredno težko je pravilno misliti. Neki učenjak pravi, da je tako težko kot hrabro boriti se.

Čudno je, da se ljudje rajši hrabro bore kot pa pravilno mislijo.

V južno-ameriški republiki Nicaragua je izbruhnila revolucija. Dve stranki sta si skočili v lase ter trdili vsaka svoje. Toda glej ga spaka! Amerika je posegla vmes ter napravila mir.

Amerika se vendar zavzema za samoodločevanje narodov.

Newyorško časopisje je zopet polno nove morilne zadeve. Neki milijonar je ustrelil nekoga človeka na samotnem kraju.

Milijonar pravi, da je možak izšijeval iz njega denar ter mu pretil, da bo izdal neko njegovo skrivnost, če denarja ne dobi. Nekaj časa mu je dajal in dajal, slednjič se je pa naveličal in ga je počil.

Milijonar pa noče povedati, kakšna je tista skrivnost. Sodisce se za to poglavito točko najbrže ne bo zmenilo, in milijonar bo oproščen.

Jugoslaviji preostajata dve poti: ali naj gre s Francijo ali naj gre z Anglijo.

Belgrajski frakarji bodo najbrže potegnili s francoskimi škrici. Posledice se lahko že vnaprej slutiti. Posledice sedanjega razvoja so namreč: Anglija se bo zvezala z Rusijo in Nemčijo. Tvorile bodo vse tri zase poseben in neodvisen svet.

Koliko dobička ima pričakovati v tem slučaju Jugoslavija od Francije je precej zagonetna stvar.

Gospa je poklicala vrtnarja na stran ter mu zaupno rekla:

— Kaj ne, gospod, da ne boste poročali mojemu možu, kdo mi pošilja cvetlice.

— Ne bojte se, gospa, saj tudi vam še nikdar nisem povedal, kateri ženskam pošilja vaš mož cvetlice.

Kako je z menoj? — me vprašujejo rojaki.

Tako, tako. Kadarkoli sem še rekel "ja", mi je reklo življenje "ne". In nato sem moral, hočeš, nočeš, reči "ja".

ŠTEDENJE KOT IZDATEK**Katero pot gre Vaš denar?**

PRORAČUN VAŠIH PREJEMKOV IN IZDATKOV VAM BO POVEDAL TO V NAPREJ!

Prihraniti denar ni tako težavno, ako se ve na kateri način. Izkušnja je dokazala, da postane štedenje čisto lahko in umerno, ako se preračuna načrt za izdaj r. o. j. dohodkov, brez osire na to kako žali so, ali kako občutni so odbitki na istih.

Ako smo torej dosigli stališče, pri katerem smatramo naše prihranke kot redno postavko naših izdatkov, v tem da položimo za prihranek določeni znesek na stran tako sigurno in akrobno kakor ga bi doigvali mesarju namesto samemu sebi — potem je vprašanje rešeno.

DAJTE NAM PRILIKO RAZLOŽITI VAM NAČIN, KI BI BIL NAJBOLJ PRIMEREN VAŠIM POTREBAM.

FRANK SAKSER STATE BANK
Glavno zastopstvo
Jadranske Banke
82 Cortlandt Street — New York, N. Y.

ADVERTISEMENTS.

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z navsveti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

Prvi del: GLASOSLOVJE.
Drugi del: OBLIKOSLOVJE.
Tretji del: VAJE.
Četrti del: POGOVORI IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA.
Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.
Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državljankega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, **\$1**
cena s poštnino

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Jugoslavija irredenta.

Proti slovensčini pri tržaskih sodiščih.
Že meseca marca so tržaski slovenski krogi izvedeli o gorestasem sklepu nekaterih tržaskih odnikov, ki hočejo kratkoma odpraviti slovenski jezik iz tržaskih sodišč. Že na podlagi prvih vesti so slovenske občine, zavedajoče se dalekosežnosti in škodljivosti takega sklepa poslale ogorčene proteste v Rim. Sedaj je zloglasna "odredba" objavljena ter na sledeče besedilo:

"Pri sodnijskih uradih v Trstu je odpravljena popolnoma raba slovenskega in hrvaškega jezika, toliko pri sestavi spisov, kolikor pri ustnih razpravah in vsa postopanja se bodo morala vršiti edino in izključno v italijanskem jeziku. Pri pretežno slovanskih sodnih (Podgrad, Komen, Sežana, Bistrica, Postojna, Senožeče) se pa vzdržuje raba dotičnega jezika in pri jezikovno mešanih sodnih (Volosko-Opatija) se bodo morale vršiti razprave in razsodbe v italijanskem jeziku, medtem ko bo dovoljena dostavitev spisov v slovenskem jeziku, če pa bi bila nasprotna stranka italijanske narodnosti ali pa ne bi hotela sprejeti slovenskega spisa, bo stranka, ki je predložila spis, obvezana, priložiti na lastne stroške in v določenem roku italijanski prevod. Za izvršitev tega sklepa se odloča, da se od 1. maja t. l. vsi slovanski spisi, ki bodo dostavljeni tržaskemu tribunalu in podrejeni čisto italijanskim sodnim (Koper, Piran itd.) vrnejo dostavitelju s pozivom, da jih zopet predloži v določenem roku v italijanskem jeziku z opombo, da se bo v nasprotnem slučaju smatralo, da spis ni predložen."

Še vedno nesreče z granatami.

Nesreče z granatami se zlasti ob nekdanji bojni fronti neprestano ponavljajo. V preminih slučajih so ponesrečeni sami krivi svoje nesreče. Taka nesreča se je pripetila te dni pri Grgarju. Francu Hačiju je eksplodirala granata, ko jo je držal v rokah in jo radovedno pregledoval. Bil je strahovito razmesaren. Prepeljali so ga v bližnjo gostilno, kjer je čez malo časa izdihnil. Tudi Janez Pintar na Selu je ponesrečil z granato. Preneši so ga v bolnišnico usmiljenih bratov v Gorici. Poskodbje so smrtonosne.

Nesreča v delavnici.

Stanislav Tratinik, sin mizarja v Idriji, je hotel v očetovi delavnici spraviti v tek benecov motor. Ko je potegnil za navijalo, je isto udarilo nazaj in zdrobilo Tratiniku desno roko v zapestju.

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898.

GLAVNI URAD ELY MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.

Glavni odbor:
Predsednik: EUDOLF PERDAN, 9th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUISE BAILANT, Box 108 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROWNE, Ely, Minn.
Blagajnik neplaćanih smrtnih: JOE N. MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni odbor:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 845 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadorni odbor:
MOHOB MLADIĆ, 2808 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Parolni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 2312 Beacon Ave., Seattle, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Školski odbor:
VALENTIN PIRCO, 519 Meadow Ave., Rockdale, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 8rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARO, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".
Vse stvari tiskajo se uradnih sadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnice sprejema naj se pošilja na vrhovnega zdravilnika. Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem na obličen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obratuje na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Iz urada glavnega tajnika J. S. K. J.

IZKAZ DAROV ZA ASESMENTE STAVKUJOČIH ČLANOV.

Poprejš izkazano	\$25.00
Slovenie Publishing Co. ("Glas Naroda")	\$25.00
Rudolf Perdan, glavni predsednik J. S. K. J.	\$ 5.00

Skupaj dosejaj sprejeto... \$55.00

Ponovno apeliram na članstvo onih društev, ki niso na stavki in če so zaposleni, da kolikor mogoče prispevajo za revne stavkujoče članice. Razmere v nekaterih naselbinah so jako slabe. Od nekakega društva sem sprejel poročilo, da ni noben član zaslužil \$200.00 v zadnjih šestnajstih mesecih, ker premožavniki so obratovali po en dan v tednu in tudi manj. Sedaj pa ko je nastala stavka, je nastala med družinami še večja beda. Pomoč je torej nujno potrebna, ker mnogim članom bo nemogoče v nadalje plačevati asesmentov. Velikokrat smo že darovali denar v različne namene in naša dolžnost je, da se spolnemo tudi naših lastnih sobratov, kateri so v stiski. Nabrani denar se bo rabil izključno le za asesmente takih članov, ki bodo od krajevnih društev priporočeni kot najpotrebnejši.

Z bratskim pozdravom

Joseph Pishler, gl. tajnik.

Iniciativa.

IZ URADA DRUŠTVA SV. JURJA, ŠTEV. 61, J. S. K. J. V READING, PA.

Glasom pravil, člen X. "Pravice direktne zakonodaje", je naše društvo sprejelo na svoji redni mesečni seji dne 13. maja t. l. sledečo

INICIATIVO:

Predlagamo, da se v členu XVI na straneh 44 in 45 pravil J. S. K. J. "Zdrževalni odbor", popravijo sledeče točke:

Točka 2. v členu XVI. se glasi: "Zdrževalni odbor ima polno oblast izvršiti vse, kar zahtevajo interesi združenja Jugoslovanske Katoliške Jednote z ostalimi slovenskimi podpornimi organizacijami, na podlagi združitelne pogodbe, sprejete na XVI. redni konvenciji J. S. K. J., katere se je vršila od 13. do 22. septembra 1920 v Chicagu, Ill."

Zgoraj omenjena točka se naj glasi sledeče:

2. Zdrževalni odbor ima polno oblast izvršiti vsa, kar zahtevajo interesi združenja Jugoslovanske Katoliške Jednote z ostalimi slovenskimi podpornimi organizacijami, na podlagi združitelne pogodbe, katere mora garantirati zavarovalnice in pravice članstva J. S. K. J.

Nadalje: Člen XVI. točka 5 "Zdrževalni odbor", stran 45, ki se glasi sedaj sledeče:

"Zdrževalni odbor ima nadalje vse take pravice in oblast, kakor jih določa in predpisuje združitelna pogodba, sprejeta in odobrena od enajste redne konvencije J. S. K. J."

Točka 5. v členu XVI. se naj glasi sledeče:

5. Zdrževalni odbor ima nadalje pravico in oblast, najeti kompetentnega odvjetnika za združitelne zadeve ter se ravnati po njegovih nasvetih.

Razlogi.

Vzrok, da predlagamo spremenitev omenjene dve točki je, ker naše društvo sprevidi, da se sedanji združitelni odbori ne morejo oprijeti od nobene strani aktivnega dela za pogajanje ali zjedinjene te prekristni ideji združenja z ostalimi slovenskimi podpornimi organizacijami, ker jim tu omenjene točke zapirajo.

Ležeče je na članstvu, naše vrle organizacije JSKJ., da pri zaprekah, koje zadržujejo združitelne ne običajno, ako se omenjene točke spremenijo mislimo, da se zapreke do združenja odstranijo, in združevalni odbori se bodo zamogli oprijeti svojega dela. To so toraj naši razlogi, zato prosimo bratska društva JSKJ., da na svojih sejah razmotirajo o našem predlogu ter istega podpirajo, da, pri de na splošno glasovanje.

V Readingu, Pa., dne 13. maja 1922.

Peter Kočevar, predsednik. John Pezdie, tajnik.
Jernej Jaklevih, blagajnik.

(PEČAT.)

OPOMBA GL. TAJNIKA:

Predstojeci iniciativni predlog društva Sv. Jurja, št. 61, J. S. K. J., je pravilno stavljen in predložen članstvu v razmotrivanje. Razprava traja sedeset dni od časa ko je predlog pribečen v Glasilo. Ako bo predlog med časom razprave podpiran od ene četrtine društev, potem pride na splošno glasovanje. Društva, ki podpirajo ta predlog, morajo to uradno sporočiti na glavni urad.

Z bratskim pozdravom

Joseph Pishler, gl. tajnik.

Imena in naslovi krajevnih organizatorjev J. S. K. J.

- 1 Joseph J. Peshell, Box 165, Ely, Minnesota.
- 2 Joseph Kolenz, Box 737, Ely, Minnesota.
- 3 John Pelke, 1216—7th St., La Salle, Ill.
- 4 John Demshar, Box 237, Burdine, Penna.
- 5 John Dragovan, Box 663, Soudan, Minnesota.
- 6 John Kunes, 1745 — E. 33 St., Lorain, Ohio.
- 7 Jacob Musich, 8 Maple St., Calumet, Mich.
- 8 Michael Mravence, 1454 So. 17th St., Omaha, Neb.
- 9 Vincent Arch, No. 1, Rickenbach St., Pittsburgh, Penna.
- 10 Frank Zabkar, Box 104, Hosteter, Pa.
- 11 Michael Nemanich, Box 157, Crockett, Calif.
- 12 Frank Janesh, 1212 Bohmen St., Pueblo, Colo.
- 13 John Brunsch, 189 B. St., Johnstown, Pa.
- 14 Louis Taucher, Box 835, Rock Springs, Wyo.
- 15 Louis Vesel, Box 592, Gilbert, Minn.
- 16 Martin Hudale, 1615 Ridge Ave., N. Braddock, Penna.
- 17 Anthony Motz, 3641 Ave. "M", So. Chicago, Ill.
- 18 Louis Govze, 613 Adams Ave., Eveleth, Minn. Phone 217.
- 19 Joseph Pogačar, 5307 Berlin Alley, Pittsburgh, Pa.
- 20 Z. A. Arko, Box 172, Diamondville, Wyo.
- 21 John Jansek, Box 126, Sublet, Wyo.
- 22 Louis Tolar, Box 242, Imperial, Pa.
- 23 Frank Pucelj, 223 W. Poplar St., Chisholm, Minn.
- 24 Martin Hadale, 1615 Ridge Ave., N. Braddock, Penna.
- 25 Raymond Kladnik, Box 147, Black Diamond, Wash.
- 26 Frank Schiffrar, Box 122, Unity, Penna.
- 27 Andrej Malovrh, Box 151, Lleydell, Penna.
- 28 John Brezovec, Box 126, Conemaugh, Pa.
- 29 James Debevec, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
- 30 John Petrie, 2308 Pine St., Pueblo, Colo.
- 31 Anton Cop, Box 440, Roslyn, Wash.
- 32 Anton Kosoglav, Box 144, Claridge, Pa.
- 33 Anton Brelich, 477 E. Martin St., East Palestine, Ohio.
- 34 Primož Knafelc, 1238 Bohmen Ave., Pueblo, Colo.
- 35 Frank Percich, Box 327, East Helena, Mont.
- 36 Anton Okelish, 218 Liberty Ave., Barberton, Ohio.
- 37 Louis Komlane, 732 Warman Ave., N., Indianapolis, Indiana.
- 38 Frank Lovshin, Box 379, Aspen, Colo.
- 39 Frank Kovich, 214 N. 5th St., Kansas City, Kans.
- 40 Jacob Slabich, 218 Lynch St., Brooklyn, N. Y.
- 41 Joseph Kastelic, 86 W. St. 53 So., Murray, Utah.
- 42 Louis Kozlevelar, Box 969, Mineral, Kans.
- 43 John Purnat, 26 Douglas St., Little Falls, N. Y.
- 44 John Povshe, Box 347, Hibbing, Minn.
- 45 Martin Prah, Box 87, Lement Furnace, Penna.
- 46 Anton Martinsek, Box 125 Export, Penna.
- 47 Ludvig Champa, Washoe, Mont.
- 48 Martin Govednik, Box 307, Chisholm, Minn.
- 49 John Pezdire, 343 N. River St., Reading, Pa.
- 50 Peter Klobuehar, Box 32, Baltic, Mich.
- 51 John Kren, 605 N. Chicago St., Joliet, Ill.
- 52 Andrew Matko, Box 1203, Monessen, Penna.
- 53 Anton Krasovec, Box 499, Thomas, W. Va.
- 54 John Jurecic, 2228 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
- 55 Frank Trepal, 15723 School Ave., Collinwood, Ohio.
- 56 Andy Gerjup, Box 41, Taylor, Wash.
- 57 John Kovrivshek, Box 214, Meadow Lands, Pa.
- 58 John Kobljar, Box 225, Oregon City, Ore.
- 59 Anton Kos, R. F. D. 7, Box 125, Greensburg, Penna.
- 60 Jacob Evans, 611 W. 2nd St., Salida, Colo.
- 61 Frank Lokar, 615 Aurora Ave., Aurora, Ill.
- 62 John Mervar, 514 North 9th St., Sheboygan, Wis.
- 63 ————
- 64 ————
- 65 ————
- 66 John Petrich, Box 238, Aurora, Minn.
- 67 Dan Sadar, Box 252, Midvale, Utah.
- 68 John Veselich, 7815 Water St., St. Louis Mo.
- 69 Gregor Zohce, Box 14, Klein, Mont.
- 70 Karl Strzisha, 114, Miller St., Gowanda, New York.
- 71 Valentine Orehek, 183 Manjer St., Brooklyn, N. Y.
- 72 John Shetina, 800 Moen Ave., Rockdale, Ill.
- 73 Anton Kobal, 1022 Jackson St., North Chicago, Ill.
- 74 Frank Podmilshak, Box 222, Moon Run, Penna.
- 75 John Smecih, Box 112, Middleton, W. Va.
- 76 ————
- 77 Frank Wodenik, Box 33, Strong, Colo.
- 78 Ana Pierce, 636 E. 157 St., Cleveland, Ohio.
- 79 Joseph Blish, 1850 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
- 80 John Petritz, 2216 Willow Avenue, Butte, Mont.
- 81 Leopold Jeran, Box 487, Davis, W. Va.
- 82 Frank Lovshin, 310½ W. 4th St., Duluth, Minn.
- 83 Anton Nagode, R. F. D. 214, Girard, Ohio.
- 84 Anton Lunder, Box 151, Keewatin, Minn.
- 85 Frank Bojtz, Box 112, Eleor, Minn.
- 86 Matt Yamnik, 525 W. 2nd St., Leadville, Colo.
- 87 Frank Shega, Box 292, Hibbing, Minn.
- 88 Anton Gradisher, Box B F. Ely, Minn.
- 89 Aleksander Škerlj, Box 256, Export, Pa.
- 90 Matt Razinger, Sartell, Minn.
- 91 Stefan Jenglich, Box 238, Cokedale, Colo.
- 92 Anna Zagar, 491 Aurora Ave., Aurora, Ill.
- 93 Mary Kosehak, Box 307, Ely, Minn.
- 94 Jernej Intihar, Box 12, Dodson, Md.
- 95 Frank Farenchak, Box 122, Homer City, Pa.
- 96 Frank Rantasha, Box 423, Ironton, Minn.
- 97 Frank Rauniker, 1217 — 3rd Ave., La Salle, Ill.
- 98 John Telban, Box 174, Iselin, Penna.
- 99 Joseph Glas, Box 48, New Derry, Penna.

- 100 M. Zakrajšek, Box 344, Kenmore, Ohio.
- 101 Anton Chernick, 9721 McCuen St., New Duluth, Minn.
- 102 Katie Pruse, Box 675, Ely, Minn.
- 103 Ignac Beakse, Box 412, De Pue, Ill.
- 104 John Porikvar, 3309 — 4th Ave., N. Great Falls, Mont.
- 105 John Pihlar, 20391 E. Miller Ave., Box 62, Euclid, Ohio.
- 106 Mary Musich, Box 805, Ana Pregled, Box 381, Gilbert, Minn.
- 107 Cecilia Fertie, c/o American Meat Market, Rock Springs, Wyo.
- 108 John Elazine, Rices Landing, Pa.
- 109 Anton Tautelj, Box 193, Dunlo, Pa.
- 110 Mary Butara, 1365 E. 55th St., Cleveland, Ohio.
- 111 Alexander Škerlj, Box 256, Export, Pa.
- 112 Math. Kobe, North Park, R. F. D. 2, Cadillac, Mich.

vsakega člana in članice, kateri so zavarovani tudi za bolezen in kateri so že pol leta pri društvu, ter po 50 centov od članice, katere so zavarovane samo za smrtnino, Tisti, kateri so pri društvu manj kot pol leta, bodo plačali sorazmerno manj naklade. Denar iz te naklade se bo porabil za rent društvene dvorane in za plačo društvenim uradnikom. Vstopnina h gori omenjeni plesni zabavi se bo porabila po 50 centov od moških in 25 centov od ženskih.

A. Okolish, tajnik.

Dopisi in naznanila.

Dodson, Md.

Vedno zasledujem glasilo naše organizacije JSKJ., a nisem še nikamna in zopet počitek, pa ne več benkrat videl, da bi bilo kaj pri 30 dni, ampak 60. Eni niso prav običeno iz naše naselbine v glasilo uže zaslužili. Žalibog, da je bilo ali v dopisu sploh. Kaj je temu vzrok, ne vem. Bilo je približno pred 6. leti o tej naselbini nekotako pisano. Omenjeno je bilo, da tujeji imenujejo to naselbino "huknja". Z obeh strani stojijo visoke gore in prav ob naselbini teče precej široka voda po imenu Potomac River.

Kot že omenjeno, pred 6. leti se je še udobno živelo v tej "huknji", ali dandanes, cenjeni člani in rojaki, smo pa tako za- gozdeni in spravljani na ničredno stališče, da, če nam cenjeno članstvo ne prisloži na pomoč, smo v kratkem izgubljeni in suspendirani. Do zdaj je se nekako bilo, ali s težavo. Žena oziroma mati je odtrgala, kjer je mogla, tudi otrokom kruh od ust, da je bilo za asesment plačati. Ni dosti članov, ker precej jih je šlo v staro domovino, ali kolikor jih je, so dobri in vredni te organizacije. Nobene razprtije ali prerakanja ni pri postaji. Po enih krajih ste še toliko srečni, da dobite novih kandidatorjev, pri nas smo pa drugače. Če nam ne pomagata, smo v kratkem izločeni. Nadam se, da nas ne boste zapustili v teh kritičnih časih, marveč nam boste pomagali vsak po svoji moči in s tem nas boste obdržali pri tej slavni organizaciji JSKJ. Vem, da je težko cenjenim članom za se asesment plačevati, zraven pa je drugim pomagati, ali, cenjeni sobratje, mi vas prosimo v skrajni sili. Tudi mi smo, dokler smo mogli, vsaki siroto prisločili na pomoč. Se nobena prošnja ni bila zavrnjena. Članstvo je odobrilo, kolikor pri priliki je moglo. Tako bomo tudi v bodoče, če bomo dali še kdaj na kaj boljše razmere. Moram opomniti, da sem že potožil to naše gorje glavnemu tajniku sobratu Pishlerju, ali, kakor ste čitali v glasilu, on pomagati ne more, pač pa prosil in apeliral na cenjene sobrate za pomoč prizadetim postajam. Zatorej čast nam in čast oseboju uradništva, ki je darovalo 25 dolarjev. Res v pravilih stoji za rok podaljšati, ali, cenjeni sobratje, mi smo tako potrebni oblike, da prve cene, ki jih bomo zaslužili, moramo malo in za silo za oblike porabiti. Takaj pri nas ni prva stavka sedaj, ali druga od leta 1919. Takaj ga ni človeka, da bi zaslužil 200 dolarjev v 16 mesecih. To je Dodson in nekoliko rogov okoli nas. Izjema je bila naselbina Thomas, W. Va., in nekoliko rogov okoli Westernporta, Md. Ali se tam, kjer so kaj delali, se je postopalo z delavci kakor s sužnji, posebno če je superintendent videl, da je dober unijski mož. Bil sem zdaj eno leto v Thomasu, W. Va., ter videl, kako se je tudi tam postopalo z delavci. Na katerega je imel superintendent p.ko, je ukazal njegov voz ali karo ven zapeljati na strožko progo. Dva mo- za sta prišla precej po obedu karo razladovat. Ta premog sta tako natančno pregledala, da nista zgrešila kamnite plasti kakor je tižol velik. Ta, ki je imel bakso, je tako pazil nanjo in kar je bilo no- tri kakor na zaklad. S tem čišče- njem sta bila gotova ob pol 4., po- tem pa na vago s kamnom. Vsega skupaj je bilo 22 funtov in mož je dobil 30 dni počitka. Ko je 30 dni prešlo, je šel mož zopet na delo.

Mogoče ni naložil 15 ton, pa zopet vizit. Mogoče je bilo manj ali več kamna in zopet počitek, pa ne več 30 dni, ampak 60. Eni niso prav običeno iz naše naselbine v glasilo uže zaslužili. Žalibog, da je bilo ali v dopisu sploh. Kaj je temu vzrok, ne vem. Bilo je približno pred 6. leti o tej naselbini nekotako pisano. Omenjeno je bilo, da tujeji imenujejo to naselbino "huknja". Z obeh strani stojijo visoke gore in prav ob naselbini teče precej široka voda po imenu Potomac River.

Cenjeni sobratje, tudi nam se je tako godilo in tudi okoli nas so hodili in se hodijo bossi, da bi se razdružili in prišli za to nizko plačo, ko se še sance ne more živiti, kako se bomo mi z velikimi družinami! Dragi rojaki in premo- garji, držimo skupaj! Težka bo, ali toliko bolj sigurna, če bo do naši voditelji in cela armada držali skupaj.

Mogoče si bo kdo mislil, kako ti ljudje živijo, namreč pri nas. Od 1. aprila naprej nam pomaga oziroma nas zaklada unija z živili, to je one, ki so res potrebni, sploh potrebni smo vsi. Ali izmed naših imajo eni toliko penosa in usmiljenja do svojega bližnjega, da ne bo vprašal, dokler bo imel par do- larjev v žepu. Čast jim! Živil do- bivamo prilično dosti. Omeniti moram, da materam z dojenčki je bolj slabo. Pa vse se bo prestalo, samo da izvojujemo to zmago z bogatinom. Če bo na naši strani, se nam obeta boljša bodočnost, če ne, gorje trpinu!

Se enkrat se obrnem do vas, cenjeni sobratje in sestre, pomagaj- te nam z malimi prispevki, da bo- mo mogli še nadalje društvo vzde- ževati. Če boste pomagali kateri izmed postaj, potožiti vam mo- ram, da je naša ena od tistih pri- zadetih. Sobratški pozdrav vsem članom in članicam JSKJ.

Za društvo sv. Treh Kraljev št. 121 JSKJ.
Jernej Intihar, tajnik.

Ely, Minn.

Člane društva Slovenec št. 114 JSKJ. se tem počtem opozarja, da imajo bolj redno k sejam hoditi. Obenem se jih tudi opozarja, da bo vsak plačal o pravem času me- sečni asesment, da ne bo čakal do zadnje ure ali 2 tedna pozneje. Za naprej se ne bo vpoštevalo takih članov in tudi na dom se ne bo hodilo za asesmentom. Kdor ne bo plačal o pravem času, se ga bo su- spendiralo.

Z bratskim pozdravom

Anton Gradisher, tajnik.

Barberton, Ohio.

Na seji društva sv. Martina št. 44 JSKJ. tega meseca je bilo sklenjeno, da naše društvo prire- di dne 28. maja piknik. Pronašlo pa se je potem, da bi več dobička naredili, ako priredimo plesno za- bavo. V sled tega je društveni od- bor ukrenil, ozirajoč se na koristi društva, da naše društvo priredi plesno zabavo v dvorani društva "Domovina" na Mulberry Street dne 10. junija. Začetek ob 6. uri popoldne. Igrala bo Slovenska Mladeniška Godba iz našega me- sta. Preskrbljeno bo za jed in do- voljene pijače. Prosim vse člane in članice našega društva, da se te zabave polnoštevno udeležijo, ker s tem bodo koristili društveni blagajni, katero je treba malo iz- boljšati.

Prosim tudi vse člane in članice našega društva, da bi se malo skupaj je bilo 22 funtov in mož je dobil 30 dni počitka. Ko je 30 dni prešlo, je šel mož zopet na delo.

Račun mladinskega od- delka.

Stev.	Društ.	Dobhodki	Izdatki
1		\$ 32.80	
2		11.40	
3		3.85	
4		3.15	
5		1.50	
6		17.25	
9		3.15	
12		4.30	
13		12.00	
16		12.65	
18		14.65	
26		11.55	
21		1.40	
22			
25			
26		10.20	
27		90	
28		45	
29		16.40	
30		9.85	
31		4.95	
32		3.15	
33		7.80	
35		5.05	
36		25.65	
37			
39		14.40	
40		9.45	
41		4.95	
42		2.40	
43		2.10	
44		1.30	
45		24.75	
49		7.80	
51		90	
52			
55		9.10	
57		7.75	
58		5.30	
60			
61		11.95	34.00
64		15	
66		5.90	
68		10.70	
69		3.30	
70		7.20	
71		6.15	
75		5.25	
76		3.45	
77		1.50	
78		4.95	
79		2.40	
81		7.90	
82			
85		6.80	
86		4.65	
87			
88		45	
92			
94		13.35	
99		7.55	
103		3.75	
104		4.65	
105		2.85	
106		3.15	
108		8.20	
109		2.85	
110		10.65	
111		5.60	
114			
116		8.10	
118			
119		2.85	
120		1.65	
121		3.75	
122		11.60	
123		1.65	
124			
125		2.55	
128			
129			
132		6.60	
134		45	
135		4.60	
136		1.65	
138		45	
30	Za Mare	8.20	
31		5.70	
88		45	

\$ 510.40 \$ 34.00

Joseph Pishler, gl. tajnik.

Račun med družbi in

Splošno glasovanje.

Prostost in unija v premogarskih poljih.

Jednoto.

Štev. Društ. Družbi	Izdatki
1	\$ 570.70
2	453.20
3	165.10
4	136.34
5	181.81
6	458.77
9	504.44
11	92.76
12	282.62
13	201.93
14	89.37
15	184.55
16	237.40
18	481.24
20	292.67
21	216.96
22	
25	
26	249.70
27	117.78
28	91.16
29	204.02
30	448.40
31	218.63
32	157.88
33	228.59
35	183.15
36	554.84
37	
38	107.41
39	315.14
40	278.67
41	77.74
42	230.54
43	102.64
44	221.71
45	382.89
47	152.93
49	266.31
50	115.20
51	60.92
52	
53	285.26
54	71.47
55	117.25
57	153.17
58	158.56
60	
61	144.89
64	48.44
66	179.83
68	119.37
69	99.98
70	190.63
71	321.62
72	51.39
75	152.45
76	89.59
77	139.67
78	191.78
79	36.27
81	104.69
82	
83	28.72
84	140.16
85	269.33
86	86.33
87	88.75
88	136.70
89	160.22
90	
92	
94	306.09
99	122.03
100	55.14
101	103.70
103	188.67
104	99.28
105	124.33
106	93.96
107	31.53
108	117.04
109	66.03
110	245.76
111	128.07
112	59.76
114	
116	128.81
117	45.60
118	46.02
119	49.35
120	192.95
121	52.11
122	274.13
123	46.96
124	
125	123.79
126	60.55
127	48.75
128	
129	14.00
130	82.78
131	55.38
132	77.11
133	117.79
134	46.87
135	70.00
136	46.18
137	38.84
138	42.93
139	31.97
30 za Mare	444.79
31	222.37
88	136.00

Rezultati splošnega glasovanja za izvolitev Predsednika Nadzornega Odbora J. S. K. J.

Štev. Društ. Družbi	Izdatki
1	\$ 570.70
2	453.20
3	165.10
4	136.34
5	181.81
6	458.77
9	504.44
11	92.76
12	282.62
13	201.93
14	89.37
15	184.55
16	237.40
18	481.24
20	292.67
21	216.96
22	
25	
26	249.70
27	117.78
28	91.16
29	204.02
30	448.40
31	218.63
32	157.88
33	228.59
35	183.15
36	554.84
37	
38	107.41
39	315.14
40	278.67
41	77.74
42	230.54
43	102.64
44	221.71
45	382.89
47	152.93
49	266.31
50	115.20
51	60.92
52	
53	285.26
54	71.47
55	117.25
57	153.17
58	158.56
60	
61	144.89
64	48.44
66	179.83
68	119.37
69	99.98
70	190.63
71	321.62
72	51.39
75	152.45
76	89.59
77	139.67
78	191.78
79	36.27
81	104.69
82	
83	28.72
84	140.16
85	269.33
86	86.33
87	88.75
88	136.70
89	160.22
90	
92	
94	306.09
99	122.03
100	55.14
101	103.70
103	188.67
104	99.28
105	124.33
106	93.96
107	31.53
108	117.04
109	66.03
110	245.76
111	128.07
112	59.76
114	
116	128.81
117	45.60
118	46.02
119	49.35
120	192.95
121	52.11
122	274.13
123	46.96
124	
125	123.79
126	60.55
127	48.75
128	
129	14.00
130	82.78
131	55.38
132	77.11
133	117.79
134	46.87
135	70.00
136	46.18
137	38.84
138	42.93
139	31.97
30 za Mare	444.79
31	222.37
88	136.00

Skupaj: 2.477

Opomba: Kakor je razvidno, je

brat Anton Zbanič izvoljen

predsednikom nadzornega od-

bora JSKJ, z večino 553 gla-

sov. Svoj urad nastopi, čim

predloži po pravilih zahteva-

no poročilo.

Z bratskim pozdravom,

Joseph Pishler, tajnik, pet let.

Poroča Heber Blankenhorn.

Farma Antona Neri-ja je zborovališče novo organiziranega premogarskega okraja, eno uro vožnje južno od Johnstowna, v severnem Somerset okraju, v Pennsylvaniji. — Pozornico predstavlja stor drevesa. Može se stavkarji iz Consolidation rovo. Prišli so peš na razdaljo par milj iz taborišča in naselbin v Jenner, Acosta in Gray. Poleg Amerikancev in pennsylvanskih Nemcev so zastopniki številna plemena: — Poljaki, Slovenci, Italijani, Madžari in Španci. Izgleda vse, kot da se vršita dva sestanka. Stiri sto ali petsto premogarjev predstavlja enega in ti poslušajo belolasega organizatorja, ki stoji na štoru ter govori. Za temi ljudmi, par jar-dov stran, pa je polkrog nekako trideset ljudi, med katerimi jih nosi nekaj bele ovrtnike. To so kompanijski uradniki, najnar-šiki bosci, stražniki, "pomozniki" — šerifi i najeti banditi. Tam je tudi Mr. Lyon, pooblaščenik Consolidation Company in Mr. Kramer, upravitelj vseh rovo ter družbe v Somerset okraju. Tam je tudi Jack Bentley, ki je že dolga leta načelnik premogarskih straž Somerset Operator's zveze. — Zakaj bi se bali teh ljudi? — Govornik je pokazal pri tem na bosc. — Edini prosti Amerikanev, ki se boji uradnikov postavbe je on, ki ni storil prav. — Vi imate pravico pustiti delo ter zborovati. Vi imate celo pravi-ko vprašati te ljudi, če so v resnici zastopniki postavbe. — Mrs. Neri je odšla k bosom ter jim ukazala, da naj zapuste nje-vo posestvo. Oni se ji smejejo. — Nekdo se poslužil celo izraza, ka-tereza se po navadi ne rabi na-prim ženskam. — Zapri se vrata ter skušali zadržati premogarje zunaj. — mo-ja vrata. — nam je pripovedovala. — Odprla sem jih, a oni so me pričeli suvati. — Tedaj pa se je oglašil Anton Neri. — Zadnjo nedeljo, pred prvim sestankom, so mi ponudili \$6.000 za mojo farmo. Rekel sem, da ne. Nato se rekli, da mi dajo \$500, če ne dovolim sestanka. — Vprašali smo ga, kdo je ponudil denar. — Oni debeli človek je bil, — je rekel. — Pokazal je pri tem na predsednika R. E. Beerista Randolph Co. ter Smokeless Quenhoning Com-pany. — Nato so iztirjali mojo za- dožnico za \$158 na farmo. Odvet-nik Scott pa je dobil denar za me- ne. — En del polumeseca se je oddro-bil. Organizatorja Romes in Hap-good sta odšla na neki nadaljni sestanek. Dva avtomobila s stra-žniki sta odšla za busom unije. — Slovanski in italijanski govorniki so sledili angleškima. Čudil sem se trdnosti in moči premogarskih nog. — You union? — Neki temnopolt mladič mi je potisnil v roko kos papirja. Podpisan je bil s pisal-nim strojem in v pisanju se je gla-silo: — Virgali-ju Botella: — Ker ste prenehali delati za Consolidation Coal Company ter nečete nadaljevati s svojim delom, ste odpusteni ter se vas s tem na-dalje obvešča ter zahteva od vas, da spravite svojo osebo lastnino-takoj iz boarding hiše ali stano-vanja. — To je navadno izgonsko obve-stitilo, datirano z dnem 26. aprila, ter podpisano od L. F. Sanner-ja, superintendenta v Jenner rovi. — Tale je ravno tak. — je re-kel Frank Mallet mlajši. — Ne-kako ducat nadaljnjih jih je do-bilo danes. — Isto velja glede Biessecker-ja, krajevne imena za Consolida-tion rove v Gray. — Sedaj so me vrgli ven, — je rekel Frank Kirsch, opeljen, po-časne govorice ter s smehljajem krog usten. — Rekel sem, naj po-čakajo do jutri. Vrgli pa so ven moje stvari takoj. Da, poročen sem. Najmlajši štirinajst mesecev star, najstarejši šest let in pol. — Kompanija me ni spravila v sta-novanje. Kakšno pravico ima vre-či me ven? Ne. niti enega prosto-ra ne poznam, kamor bi mogel iti. — Koliko časa ste delali tam? — Delal sem za Consol. majno

— In sedaj ste prišli na sesta-nek — sedaj? — Pričel je z glavo. — To je prav tako kot delo v-majni. Vsaki trenutek se lahko odtrga streha nad vašo glavo ter vas zasuje. Sedaj pa se je podrla streha na drugi način. — Govor se je prekinilo za trenu-tek, med katerim časom se je ob-vezalo italijanske tovarise, ki so ravnokar navedli svoja imena. — Stojte v krogu razoglavi ter z dvignjeno glavo so ponovili besede formule, v kateri so prisegli zvestobo uniji. — Najprvo sem bil v Acosta. — je rekel neki mlad dečko. — Ka-korhitro sem čul, da so dečki v Jerome na stavki, sem šel tja, da postanem član unije. Trinajst milj tja in trinajst nazaj. — Sedaj so tudi njega postavili na cesto. — Somersset okraj je proizvedel G. F. Baer-ja predsednika Reading železniške družbe, ki je zagotovil tekom velike stavke leta 1902, "da bodo pravice delavskih lju-di zavarovane, ne od delavskih agitatorjev, pač pa od mož, krš-činskih mož, katerim je dal Bog kontrolo nad lastninskimi intere-si dežele. — Njegova častljiva sli-ka krasi sedaj zidove odvetniških uradov v bližini Somersset sodnj-skega poslopja. Njegov evangelij je danes evangelij Somersset pre-mogarskih baronov. Somersset o-kraj, na katerega meji na severu neunijski del Cambria okraja, in na jugu Maryland, kjer se naha-jata neunijska Connelville in Westmoreland premogarska polja, je ostal neunijski skozi leta, z iz-jemo kakega pol ducata napol po-zabljenih krajevnih unij v Meyers-dale okraju. Sedaj pa je sedem in dvajset premogarskih naselbin v stavki in krajevne unije se orga-nizira v vsakem taborišču. Deset-tičkož mož v Somersset okraju, o-sem tisoč v Cambria, Indiana in severo-iztočnem delu Westmore-land okraja, ob enem s 43.000 čla-ni distrikta št. 2 Unidet Mine Workers of America predstavlja kupno število 60.000 stavkajočih premogarjev v centralni Penn-sylvaniji, skladno z njih voditel-jem, preds. inikom Brophy-jem. Velik rev v Johnstownu, majhen v Beill, nadaljni rovi v Vinton-dale in Colver. — To je vse, kar je ostalo na delu dne 3. maja. De-lodajalec imenujejo to zaroto, a izgleda bolj kot plaz. — Da dajo celi stvari značaj za-rote, so se delodajalec poslužili naslednjih sredstev ter naslednje opreme: — 348 pomožnih šerifov, kateri je najel šerif Griffith po en dolar na glavo, pod povelj-stvom ter s plačo premogarskih kompanij; policistov, najetih od države, a plačanih od kompanij, katerim so bili izročeni v oskr-bi; državnih kozakov, ki niso do-sti številni, a uvaževani, ki jem-ljejo povelja od neodgovornega Bentleyja. To so ljudje, ki so ce-lo pridobili zase nekaj duhovni-kov, ki pridigujejo, da pomenja stavka pogubljenje. — Seveda, po celem Somersset o-kraju so označbe na drevesih, plo-tih in zidovih hiš, ki pravijo da en sme nikdo preko; po celem o-kraju so tudi proklamacije šeri-fov. Organizatorje, katere so "a-retirali" je bilo seveda treba odvesti v okrajno jetnišnico v Somersset. — Po dvetinajstem aprilu so bili seveda tudi deležni injukcij ali sodnijskih prepovedi. Eno tej pre-povedi je izdal Common Pleas so-dnik John Berkey. Bil je to do-kument, ki je izgledal nad vse ča-stiljivo, čeprav je bil dejanski "brezrob" za človeka, ki je videl je preje take sodnijske prepovedi. Za posameznega premogarja v o-samljeni naselbini pa je bila stvar povsem drugačna. Kompanije so dale natiskati na tisoče in tisoče izvodov teh sodnijskih prepovedi in posamezne odtise se je razdeli-lo med premogarje v njih hišah. Včasih se je glasilo v pisnih, ki so spremljala te odtise, na prijazen način: — Žal nam je, fantje! — a v drugih slučajih se je zopet gla-silo na precej neprijazen način: — Now, sons of bitches, you can walk to the mine and back home and that's all. — Take sodnijske prepovedi so spravile v promet premogarske

kompanije tudi v Gooversville o-kraju. To je bila relikvija izza stavke, ki je mrtva že pet let. Mo-že, proti katerim so bile naper-jene te sodnijske prepovedi, so mrtvi. Slepario, zvezano s tem, se je poslužilo predvsem proti in-zenziskim premogarjem. Neki Oger-ki se je pritožil, je bil odvlečen: — To velja tudi sedaj. Ničesar ne moreš napraviti proti temu. — Poljski glavni stan unije se na-haja v Cresonu, na robu okraja št. 2. V sobi so tri pisalne mize, dva pisalna stroja in dva telefo-na. Na drugem koncu ceste se na-haja ena izmed kooperativnih pro-dajalen distrikta. — Dan, na večer dne 22. aprila. — Podpredsednik Mark je pri tele-fonu. — Ne, predsednik Brophy je zdelaj, na nekem sastanku. Niko-gar ne moremo dobiti za vas za-danes zvečer. Predložite svoj se-stanek na ponedeljek in dobil bom za vas italijanskega in slovanske-ga govornika. — Celo popoldne je odgovarjal na klice, ki so prihajali od novo nast-novljenih lokalnih unij. Kadar mu zmanjka zmožnih mož, pozove ka-ko krajevno unijo, ki je oddalje-na od petnajst do dvajset milj ter ukaže krajevnomu uradniku naj sede na avtomobil ter se od-pelje na določeno točko v Som-ersset okraju. — Na poti se seveda oglasijo železničarji. Radi bi vedeli, če la-hko razdeljujejo unijske liste na svoji poti. Isto ponudbo stavljajo tudi možje, ki vozijo težke tovor-ne avtomobile po poti. — Organizator Donaldson, zelo mlad, je sporočil, kako se je za-vrnil sestanek v Cambria City. Šel je tjakaj popolnoma sam. — Fantje so dobili dvorano. Ce-sia pred dvorano pa je bila polna avtomobilov suprov in bosov. Le toliko prostora je bilo med avto-mobili, da se je mogel človek pre-niti skozi. Vsakemu človeku, ki je šel tam skozi, so rekli: — To je Tom. Ga poznamo. To je Mike. to je Joe. — Kakorhitro se je pričelo zbo-rovanje, so pričeli bosci in supri razbijati po vratih Kljub temu pa so pristopili k uniji vsi dečki, ki so prišli na sestanek. — Mark zopet na telefonu. — Dva para organizatorjev sta odšla k vam danes popoldne. Kje sta sedaj? Poslal jih bom zopet, če se oglasita. — Kdo je bil oni, ki je vprašal na telefonu? Mark tega seveda ni ve-de. Je bil to kak premogar? Ime-na so povsem nepotrebna. Težko je najti v celem Somersset okraju telefonsko postaje kjer bi ne bilo imenovanje imena zvezano z naj-večjo nevarnostjo. — Član unijskega sveta Taplor je prišel noter ter povedal pri Da-vis Coal and Coke Co. zastavkali preteklega ponedeljka. — Nikdo ni mogel priti mimo ta-mojnih stražnikov. — Organizacijsko delo v Somers-set okraju je jasno kot beli dan. Takozvani unijski "zavojevalci" so prišli izključno le iz bližnjih unijskih naselbin. Noben organi-zator ni prišel iz mednarodnega unijskega glavnega stana v Indi-anapolis-u. Organizatorji okraja številka 2 so razvetnega izvoljeni iz vrste delavcev samih, kar pred-stavlja izjemo napram drugim premogarskim organizacijam. Ti organizatorji nimajo zgornosti bolj izkušnih ali takozvanih pro-fesionalnih organizatorjev. Njih glavna naloga je pojasniti, kako se vodi cele zadeve v unijskih kra-jih, kaj pomenja stavka, za kaj se zavzema organizacija, na kak način se hoče pogajati glede pla-čilne lestvice in kakšne so pravi-ce vsakega posameznega Ameri-kanca glede zborovanja in proste-ga govora v prosti Ameriki. — Premogarji v Somersset okraju so čakali na znamenje. Leta in le-ta je bil okraj poln ovaduhov in stražnikov. Kljub temu pa je pri-šlo do tega, da je okraj zastav-ka. — Dne 27. aprila, po dramatičnem nastopu v Somersset sodnji, ko je sprejel sodnik Berkey prošnjo premogarskih kompanij za stalno injukcijo so izvojevali premogarji veliko zmago. — Sodnik Berkey je rekel: — Imajo pravico do zborovanja.

Ne na kompanijski posestvi, tem-več v bližini. Jaz nisem izjavil, da imajo pravico organizirati se. To je delikatno vprašanje postav-e. O tem bom odločal pozneje. De-lodajalec in njih stražniki nimajo nikakega opravka pri sestankih premogarjev. — Sodišča ne morejo ničesar storiti glede izгона iz stanovanj. Dne 1. maja je podala unija naslednje ugotovilo: — Izgonskih povelj, izdanih v treh okrajih. 385. Pri Berdwid-White kompaniji 190; pri Con-solidation 102. Dejanski izgnanih 80. — Za hrptom krajevnih bosov ter premogarskih straž ter za sodnj-skimi postopani je najti uplívne finančnike. Na severu vlada Ber-wind-White kompanija, kateri na-čeljuje E. J. Berwind, ki je ravnatel-jevalc železnice, newyorških bank ter newyorških Rapid Transit kompanij. Na jugu vlada Consol-idation Coal Company, koje pred-sednik je prejšnji senator C. W. Watson. Tudi John D. Rockefeller mlajši je interesiran pri teh podjetjih ter je napravil v zad-nem času več inspekcijskih poto-vanj po Somersset okraju v druž-bi kompanijskih uradnikov. Pri-zadete so tudi premogarske kom-panije iz Pittsburgha, kojih ravnatelji niso povsem nepoznani lju-dje M. Mellonu, zakladniškemu tajniku Združenih držav. — Kompanije, ki nosijo glavno od-govornost za način, kako se izko-rišča narodne premogarske vire v Somersset okraju, so naslednje: — Berwind-White Coal Min-ing Co., predsednik E. J. Ber-wind, New York City. Consolida-tion Coal Company; predsednik C. W. Watson, New York City. Hillman Coal & Coke Company, predsednik Guthrie, Pittsburgh, Pa. — Seznam ravnateljcev, ki so od-govorni za sedanje razmere v Som-ersset premogarskem okraju, bi raztegnili lahko še dalje, a je ko-nečno brez pomena za naše lju-di, ki občutijo na svoji lastni ko-ži vso pezo kapitalističnega izko-riščanja kot prevladuje v premo-garski industriji. —

Iz Slovenije.

Nansen je zavrnil častno držav-ljanstvo sovjetske Rusije. — Profesor Nansen, predsednik komiteja za mednarodno pomoč gladujoči Rusiji, je bil nedavno v priznanje za svoje zasluge imeno-van za častnega državljanja so-vjetske Rusije. Nansen pa je ime-novanje zavrnil in poslal moskov-skemu sovetu dotični uradni do-pis nazaj. — Pekraj, namestnik v Trbovljah. — Pokrajinski namestnik Ivan Hribar je službeno posetil Trbov-lje v nedeljo 9. apr. Na kolodvoru so ga pričakali zastopniki držav-nih oblasti, občine in rudnika ter deputacije raznih organizacij, v Trbovljah samih pa sta ga spre-jeli dve požarni brambli, Sokol, u-radništvo, deputacije delavstva, Solka deca z učiteljskim in rud-niška godba. Namestnik je spre-jemal v šoli deputacije delavstva in drugega prebivalstva ter za-stopnike trboveljskih in okoliških občin. Opoldne je priredil namest-nik v restavraciji "Forté" obed, s katerega je bila poslana vda-nostna brzojavka kralju Ale-ksandru. Z vlakom ob 13.30 se je vrnil namestnik v Ljubljano. — Napadalec na postajnega odprav-nika v Šmarju uretiran. — Orožništvo je izsledilo napadal-ca na postajnega odpravnika v Šmarju Pompeta v osebi 22letne-ga Lorenca Krmelja, ki dejanja priznava, pravi pa, da se je v ose-bi zmotil in ni nameraval napasti Pompeta. Krmelj je izročen dežel-nemu sodišču v Ljubljani. — Nesreče in nezgode. — Strašna nesreča se je pripetila v mlino vdove Riturper v Sebe-boreh v Prekmurju. Ko je 17letni sin omenjene vdove hotel urediti transmisijo na kolese, zgrabilo ga je koleseje ter ga nekolikokrat zavrtelo. Polonito mu je roke in noge ter mu zdrobilo lobanjo. Ves razmesarjen je mladenič na me-stu mrtve obležal. — Jospu Marinču, delavcu pri tvrdki Medič & Zankl v Ljublja-ni, je pri delu stroj za mlenje bar-ve poškodoval levo roko. — Ivana Špeh, posestnikova hči iz

Kozarske pri Ložu, je padla pod voz, ki ji je strli levo roko. — Alojzij Izlakar, posestnik iz Hrastnika pri Trojancih, se je vlekel na zakurjeno peč, ker ga je preveč trgalo po udih. Medtem je zaspal. Peč pa je postajala po-lagoma vedno bolj vroča in je do-bil Izlakar tako močne opekline po vsem hrbtu, da je moral v bol-nico. — Steklenica je eksplodirala v ro-ki Jeri Hribar, delavki v pivo-varni Union v Ljubljani. Eksplo-dirala je v trenutku, ko jo je pri polnjenju hotela zamašiti. Hribar-jeva je dobila močne rane po levi roki. — Franc Stanovnik, posestnik v Poljanah nad Škofjo Loko, je v temi na dvorišču tako nesrečno padel, da si je zlomil desno roko. — Ubežni defraudant pod ključem. — Ljubljanska policija je aretirala običajna Ivana Novakoviča iz Zagreba, ki je ponorel tankaj 300.000 kron. Pri aretirancu so našli še znesek 170.000 kron, do-čim je, kakor je izpovedal, ostalo svoto zapravl v družbi lahkoživih žensk. Izročen je sodišču. —

ADVERTISEMENTS.

V zalogi imamo še nekaj iztisov poučne in zabavne knjige:

Slovensko Amerikanski Koledar

Za leto 1922.

Vsebuje 36 slik in sledeče zanimive po-vesti in članke:

Proti-delavska špijona za

Lažnjivost in neuspeš-nost splošne narodne prohibicije.

Opora javnega reda Povodenj v Pueblo

Iz spominov francoske-ga policista Claude

Maščevanje usode Doživljaji v francoski

Legiji tujcev Kako bo izgledala bodo-ča svetovna vojna?

Dežela debelih žensk Najnovejša povest o

Dr. Ivan Tavčar:

VISOŠKA KRONIKA.

1895.

(Nadaljevanje.)

Gospod Frueberger, zlatar in srebrnar v Škofji Loki, je imel tiste dni v mestu največje imovine. Bil je večkrat mestni sodnik, in ker se je postavil za pravice meščanstva, pri grajskih glavarjih ni bil priljubljen. Na te svoje zaslugi je bil silno ponosen, in ko mu je cesar Leopoldus podelil plemstvo, se mu je v glavi zmedlo da je postal ošaben bolj, kakor so ošabni naši graščaki.

Pri njegovem vstopu smo se vsi dvignili s stolov, in gospod grajski protipisar je staremu gospodu imenoval tudi mene, za kar se pa ta ni zmenil. Sedel je na stol ki je bil zanj pripravljen, in na katerega ni upal sesti kdo drugi. Dvignil nekoliko svojo lasuljo in si obrisal plešo, ker so ga stopni spravele v nos. Nato si je nasul tobaka v pos, si dal primesti nemške pišče ter se najprej z Wohl-gemuetom prepisal da mu je nategnil premalo. Nato je pil, se glasno oddehnal in zaklical: — Danes pa ste zgodaj prišli!

Z velikim spoštovanjem je vprašal grajski protipisar:

— Kakor vidim, Vaša plemenitost, ste se zdravi vrnili iz Ljubljane?

Zamrmal je: — Ti Turjačan! bi vse radi sami počeli!

Iz tega smo sklepali, da je zopet brez uspeha medloval okrog Volke Engelbrehta, da bi ga vpisal v knjigo kranjskih deželanov.

— Koliko je deželanov, — se je hlinil pek, — ki imajo dosti manj zasluge, nego jih imaš ti! — Svoje sta bila oba črtnika — kar je postal plemenit, Frueberger ni prijel več za delo — zatorej sta se tikala, a zlatarja to ni bilo posebno všeč.

— Ne govorimo o tem, — je izpregovoril mrlo. — Hvalil me je Leopoldus, malo mi je mar, če me ne hvali ta Volk Engelbreht!

A pek ni odnehal:

— Le zadovoljen bodi, saj i-maš sina, ki ti opravlja obrt, da si lahko vesel!

Gospod Frueberger se je jezno obrnil ter izpregovoril:

— Pastimo to govorilo! — Imate kaj novic, gospod protipisar?

— Dosti nove! — se je odrezal in izvlekel iz žepa debelo pismo ter ga položil predse na mizo. — Po Ogrskem sekamo Turkom glave, da imamo veselje in da ima veselje tudi dobri naš Leopoldus. Tu mi piše prijatelj Markovci iz Ljubljane dolgo pismo in v tem pismu mi naznanja, da je bilo naše ogrsko glavno mesto v največji nevarnosti, da so ga Turki skoraj zopet zavzeli.

— Ni mogoče! — se je začudil Frueberger.

Protipisar je čital iz pisma:

— V naši trdnjavi je živel tudi neki lajtnant, Fink von Finken-stein z imenom. Bil je doma s Pruskega in živel z dvema mladima Turkinja, in sicer tako, kakor živi Turci s svojimi ženami.

— Grdoba! Grdoba! — se je jezil Frueberger.

In ta Fink von Finkenstein se je prodal turkum paši za dvatisoč ekinov ter je hotel Turke spustiti v mesto, kjer je ozidje najslabše.

— O, ti svinja, ti! — se je togotil plemenitaš.

Protipisar:

Paša je bil vesel, da je kar od zemlje skakal. Takrat je bil v turškem vjetništvu naš polkovnik Pisterecki, katerega so ravno v tistih dneh zmenjali z nekim turškim generalom. Temu je prišlo vse na uho, in komaj se je vrnil v našo trdnjavo, je vse naznanil njenemu zapovedniku, gospodu generalu Beeku, ki je takoj dal zapreti izdajave Finka von Finkensteina. Ta je vse priznal, padel na kolena ter prošil za svoje življenje, jokaje: 'Kaj je vaši častecelenei za majhno prgišče krvi!'

Frueberger se je zopet jezil: — To je plemenitaš! Hvala Bogu, da je bil Prus in da ni pripadal med nas, domače plemenitaše!

Protipisar je čital:

— Pa mu jokanje ni nič pomagalo. Vojno sodišče je judiciralo, da je kriv in da se mu bo v dobro zaslužena kazen, drugim pa v gnusobno in eksperimentalno glava, truplo razsekalo na četrti in vse-

ka četrta razobesila v posebni ulici. Se se je judiciralo, da se vzame sree' ter se mu ž njim tolče okrog gobca — vse to v imenu pravice. Tako se je sodilo v Budi 8. aprila 1887, kar se je potem 9. aprila vse to pike tudi izvedlo nad hudodelnikom. — Mi pa, — je pristavil protipisar, — smo zvedeli to šele sedaj, ker preteče vselej nekaj let, preden pridele kaka imenitna reč do naše beraške Loke!

— Nič ne de, — se je zaveselil plemenitaš, — samo da se zve! V ostalem pa že moram povedati, da mi je taka pravica po mislih. Koliko bi dal, da bi bil mogel gledati, kako so ga sekali in rezali, kakor se mu je spodobilo. Sicer pa je res škoda, da prihaja jo take lepe novice tako pozno k nam!

— Vojaštvo, — ga je miril protipisar, — ne naznanja rado takih zdelav, zatorej jih zvemo šele po letih.

— Škoda, škoda! — je gonil plemeniti zlatar. — Ljudem je treba pokazati, da imamo pravico, ci se prekositi ne da. Kam pride- no, če bo našim generalom vse- no, se li prelje prgišče krvi več ili manj? — In sedaj, kaj pravi- te vi, mojster Remp?

Obrnil se je k mlademu možu, ki dosedaj še ni bil izpregovoril besede. Nekako zase je sedel na svojem mestu ter zrl zamišljeno pred se. Le tu in tam je nekoliko pil iz svoje čaše. Dobro sem ga poznal, ker nam je bil naslikal te- no podoba sv. Magdalene pod Go- spodovim križem na Volniku in da se lepšo smrt sv. Stefana, pri lesnem stranskem oltarju v po- jasnem cerkvi sv. Martina. Ti dve podobici sta bili faranom prav zelo všeč in tudi predragi nista bili.

Pisal se je za Janeza Jurija Rem- pa.

— No, mojster Remp, — je go- voril Frueberger, — kaj pravite vi? Morda pa le napraviva zdaj malo kupčijo, katera se nama do- sedaj še ni posrečila, dasiravno sva o nji že veliko govorila. Kaj si vi rekli k mali, pa ne predragi podobici, na kateri bi se videl Fink von Finkenstein, kako je z odbiti glavo ležal na tleh in kako mu je rabel s srecem klestil po roben? Maestro, koliko bi hoteli imeti za tako podobo — recimo podobico?

Gospod Remp je takoj odgovo- ril:

— Za odbiti glavo, za iztrgano tvec in morda še za par skafov trvi — čakajte no, koliko bi ho- teli vi plačati?

— Nekaj bi že plačal, — je od- govoril zlatar, o katerem se je vedelo, da je skopuh, — preveč pa ne. Časi so slabi in za denar je trda.

— No, vidite, — se je šalil sli- tar, — se že tresete za denar, ka- kor je vaša navada! Morda napra- viva kaj cenejšega? Kaj bi rekli k mesnici, kjer pobija mesar ve- liko vola? Če bi vam zadoščala vola in sekira, od mesarja pa samo roka, ki vihti sekiro, bi bilo dosti cenejše, gospod deželan!

Beseda "deželan" je zlatarja spekla. Vzel jo je v zamero ter vprašal:

— Vi se morda hočete šaliti, maestro Remp! Ali šala nasproti takemu možu, kakor sem jaz, ni- takor ni na mestu. Ali ni tako, gospodje? — Pogledal je po vrsti svoje prijatelje, ki so zamolklo pritrjevali: — Da, da!

Gospod Remp je vstal.

— Kaj mi je za vašo sodbo, kaj ni je na vaši Škofji loki? Pri Sv. Volniku sem potegnil denar za svojo podobo in za Selee hosta lve ravnokar gotovi, potem sem pa pribral in nastrgal skupaj, la lahko odričem v Italijo, kjer vedno sijje sonce, ali pa v Flan- drijo, kamor me vlečejo dela ne- beških mojstrov!

Ni spoštaval starosti in tudi plemstvu ni dajal tiste časti, ka- tera mu gre, ali vendar mi je bil mojster Janez Jurij Remp pri ti- si priliki všeč! Ko je odšel, so ostali zabavljali za njim, kakor vrabci, če jih prežene z enega grma v drugega. Gospod Frue- berger pa je očitno iskal koga, nad katerim bi znesel svojo slabo voljo. Izbral si je mene ter se de- lal, kakor bi me bil šele sedaj opa- zil. Zaiskrilo se mu je v očesu, ko

me je po nemški plemenitaški na- vadi vprašal:

— Kdo pa je on?

V meni se je prebudila ošabnost ker bi ne pisal resnice, če bi zapi- sal, da nismo v dolini ošabni in vi- soki.

Nestrpno je ponovil: — Še en- krat vprašam: kdo pa je on?

Molčal sem vedno in se vedel, kakor da bi beseda ne veljala me- ni. Ko pa je starec tretjič pono- vil svoje vprašanje, je v meni vse zakipelo in končno prekipelo. Od- govoril sem:

— Kdo je on? Pri nas se pripo- veduje, da je prišel nekdanj bos in raztrgan v Škofjo loko in da je bil hvaležen za kos kruha, če ga je dobil. Nato je navsezadnje zlatil kelihe in monstrance in pri- tiskal ljudi tako, da je od cesa- ja kupil gosposki stan. Pri nas se tudi pripoveduje, da stare hlače niso nove in naj se nanje prišije še tako široka nova krpa. To je on!

Sree se mi je ohladilo, ko sem tako izlil svojo jezo nad ošabnim starim možem. Pa je prišel dan, ko sem se bridko kesal, da pri tej priliki nisem krotil samega sebe, kakor je dolžnost vernemu kri- stjanu!

Gospodu Fruebergerju je kri zalila obraz in začel je kričati na vse pretege: — Kašper! Kašper! — Lasulja mu je zlezla z glave, in ko je nerodno odpiral tobakiro se je tobak vsul po mizi.

— Pritekel je gostilničar in te- mu je zlatar zankazal, da naj po- klje hlače, da je potegneno mene, nemnega in neotesanega kmeta, od mize.

Wohl-gemuet je odločno odgovo- ril:

— Tega ne morem storiti. Iz- dor Khallan je moj sorodnik, je moj prijatelj, vaša plemenitost!

Dostavil je še:

— Kar sne, kar izpije, pošteno plača!

Zlatar je tulil: — Gremo pa mi! In res je odšel hude volje. Z njim so odšli ostali.

Žitničar in grajski pisar sta se posebno čemerno držala. Žitničar je dejal: — Wohl-gemuet, pri vas je vsak večer manj prijetno!

In zlatar je ošabno dostavil:

— Ni treba, da bi samo sem pri- hajali! — Naka je še grajski pi- sar izpregovoril: — Res ni treba! Ko so odšli, sem skesano pri- pomnil:

— Veliko škodo sem ti napra- vil — ne bo jih več.

— E, kaj, — je odgovoril Wohl- gemuet, — ti gospodje mi sega- jo dostikrat do grla; usta vedno pol- na, mošnje pa prazne, da največ- krat ni solda v njih! Ko bi ti vi- deli mojo prečko pratio, pa bi opazil, da so skoraj vsi zapisani v nji — od žitničarja pa do me- stnega pisarja. Lačne kure so, ki gledajo za vsakim zrnom. Naj gredo, če že hočejo!

Spodaj je potem privlekel od nekdaj umazano staro pratiko. Od lista do lista mi je razkazoval dol- žnike. Se celo zlatar se je nahajal na tej in na oni strani, in vselej je preteklo nekaj mesecev, da je prišla pripomba: paar pezalt!

— Naj gredo, če že hočejo! — je ponavljal oštri, — ker se moreš preklekano napenjati, da iztisneš par liber iz te lačne gospe!

Drugo jutro — bil je dan sv. Monike — sem zmenjal nekaj zla- tar v nemško veljavo. Mladi zlatar Frueberger mi je spisal pismo, s katerim me je priporočil svojemu stricu, ki je imel menjalnico v nemškem Passauu.

Na gradu mi je protipisar napi- sal listino, v kateri se je reklo, da sem pošten kmetovavec in pod- ložnik svetlega gospoda škofa v Freysingenu, da se nahajam na pravični poti in da naj se mi na tej poti ne delajo ovire.

Nato sem odjahal s svojim hlapcem.

Ko sem naletel onkraj mesta, kjer so ravno zidali kapucini iz Kranja svoj samostan, na mlade- ga prošta od Sv. Jakoba, sem mu izročil v namene novega samosta- na deset renških goldinarjev, da bi opravili pobožni očetje kapu- cini svete maše, da bi se dobro in srečno dognalo vse, za kar sem se nahajal na potovanju v nemške dežele.

Dalje prihodnjič.)

"Majestic" - največji parnik na svetu.

Parnik Majestic, katerega so zgradili Nemci ter bi moral nositi ime Bismarck, ki pa je prišel v roke Angležev ob sklepu miru, pomenja zadnjo besedo v ladjegradništvu.

Poroča Harry Cunningham.

Pisatelj, oblagodarjeni z do- mišljijo, so pogosto imenovali ve- nike oceanske parnike "plavajo- če hotele" v prepričanju, da so s tem povedali na kratko vse, kar se dobi glede obsega in kom- forta teh ladij. S prihodom veli- kanskega White Star parnika Ma- jestic v New York pa je postala primera parnika s hotelom pov- sem neprimerna. Parnik Majestic ni več plavajoč hotel, temveč pla- vajoče mesto.

Ta označa pa se ne tiče toliko tonaže parnika, ki znaša 56.000 ton in tudi ne njegove dolžine, širine in globine. Označa tudi ne izkira v nadaljnjem iz dejstva, da je na parniku prostora za pre- bivalstvo 5100 duš, med katerimi je 4100 potnikov. Označa "pla- vajoče mesto" temelji predvsem na dejstvu, da ima parnik Maje- stic na krovu dosti živil, da se prehranja 10.200 ljudi, ki pred- stavljajo prebivalstvo občine, ki se s parnikom lahko imenuje me- sto.

Več živil je na krovu tega pa- rnika kot se jih je kdaj poprej sta- vil na kak prekratantski par- nik. Vsaki pot, kadar zapusti Ma- jestic Southampton, namenjen v Združene države, mora imeti na krovu zadosti živil in provizij, da se prehrani in založi potnike in posadko do časa, ko se parnik zo- pet vrne v svoje domače prista- nišče.

Genij, ki ima v svojih rokah veliki problem provijantiranja te- ladije, je John Pearse, glavni in- najstarejši šef White Star črte. Pod njim je šestdeset kuharjev, dvajset pekov in štirinajst me- sarjev.

Ker so številke bolj prepriče- valne če se jih opiše, hočemo v naslednjem opisati zakladanje te- ga velikanskega parnika.

V tonah izraženo znaša zaloga mesa, katerega se spravi na par- nik Majestic v skupnem pet in sedemdeset tdn. K temu je treba dodati še deset ton ali dvajset tisoč funtov šunke in špeka; osem in dvajset ton rib in osamjast ton kuretnine ter štiri tisoč kosov fazanov, jerebice in prepelice ter drugih divjih ptic.

Kar se tiče zelenjave je na kro- vu trideset ton krompirja, sedem ton korenja in repe, nekaj de- set ton zelja, par nadaljnjih ton- tebnle ter različnega sočiva ter konečno 1600 funtov paradizni- kov.

Tudi sadja ne primanjkuje. Na krovu je šesto zabojev jabolk, ter nekako štiristo košar oranž in takozvanega grapefruit. Nadaljno je za zajutrek namenjena ena to- ta grozdja ter šestdeset zabojev hrusk.

Na krovu je pet trideset ton moke za kruh in slaščice. Vsako potovanje zahteva osem ton sla- dorja in pet ton surovega masla; tri tone čaja in kave, 80.000 jajc in 500 galon mleka.

Kar se tiče sladolede, marme- lad in drugih sladkarij je najti na krovu eno tono te robe.

Za one, ki niso še tako napre- dovali, da bi bili nazorov Bryana, Volsteada ali Andersona in ki ho- čejo zavzeti kaj boljsega kot je ameriško near-pivo, je na krovu 80.000 steklenice Ale-a in Stouta, to je težkega piva, en tisoč kvar- tov in 1600 pintov šampanjca ter tisoč kvartov in tisoč šestov pintov različnega vina. Nadalje je 4000 steklenice whiskey-a, brandy-ja, džina ter 300 steklenice raznih liker-jev.

Nobenega izgovora tudi ni za- dovolj, ki vedno trdi, da je po- kadil svojo zadnjo smdko ali ci- gareto, kajti na krovu Majestic je najti 250.000 cigaret in 2240 funtov tobaka.

V kuhinjah, obednicah in ka- binah je dosti posode, perila in odeje, da se založi celo mesto. Ta- ko je na primer pet in sedemdeset ton posode, sobne in kuhinjske ter skoro štiri tone srebrnine in nožev. Porcelana in raznih lon- cev je 80.000 kosov, vključno 30.000 krožnikov, 16.000 skodelic in raznih drugih posod za najbolj različno rabo. Edinole krožniki bi napravili šest milj dolgo stezo, če bi se jih postavilo drug poleg dru- gega, a če bi se jih položilo drug

na drugega bi dosegli vičino četr- ti milje.

Najhitrejši pomivalce posode te- ga ali onega spola, če bi pomival posodo z naglieo dveh na minuto bi ne mogel dovršiti svojega dela preje kot v petih mesecih, če bi želel po osem ur na dan.

Za postelje je na razpolago se- demstajst ton odej. Perilo, ki je potrebno za parnik, znaša 190.000 kosov, ki bi razprostrli po ravnem pokrivali površino petdesetih a- krov. Če bi se vse to perilo obesi- lo na vrh, bi morala biti slednja dolga 162 milj.

Predno dvomi kdo o natančno- sti te povesti, se mora spomniti, da znaša tonaža Majestic ravno tri tisoč ton manj kot pa ona eele- ga španskega brodovlja, ki je pri- nesalo v Angleški kanal leta 1588 v namenu, da uniči moč Anglije na morju. Ta velika španska na- padalna sila je obstajala iz 132 la- dij, ki so imele v skupnem 59.000 ton.

Nadalje si je treba vzbuditi v spominu, da je Majestic za selih 146 črveljev daljši kot pa je visok Woolworth Building v New Yorku ter za celih 476 daljši kot pa je visoka najvišja piramida v E- giptu.

Nevarnosti čitanja.

Usorepolni učinki čitanja sen- zacionalnih in krvavih povesti, katere se je že tako pogosto ob- žalovalo v tej deželi, so bili pred kratkim razvidni v Franciji ob priliki nekega dogodka, ki bi la- hko imel tragične posledice.

Gospodna Marijana le Marree, devetnajst let stara deklica iz Lo- rient, je bila strasna čitatka kr- vavih in senzacionalnih povesti. Sanjala se ji je, da je postala žr- tev in ker ni bilo nobenega napa- dalega na lieu mesta, je sklenila sama igrati ulogo, katero je us- tvarila njena zastrupljena domi- šljija.

Vrezala se je večkrat z britvijo ter obležala na tleh v mlaki krvi, a šele potem, ko je pustila na mi- zi pismo, v katerem je navedla ime svojega namišljenega napa- dalega, mladega moža iz spoštova- ne družine.

Rane so hile težke ter je niso mogli zaslišati preje kot šele na- slednjega dne. Priznala je svojo prevaro. Na srečo za mladega moža pa ni bila pravica v Lorient preveč naglih nog in vsled tega ni bil še aretiran. Mlada deklica pa bi kmalu plačala s svojim živ- ljenjem čin, katerega je zasno- vala v svoji boleštni domišljaji, povzročni od čitanja senzacio- nalnih in cenenih povesti.

Morie Jaffe je v svoji oporoči namenil nemškim pisateljem iz- datno svoto, ki jo je dal sedaj na razpolago kot temelj pomožnemu fondu za duševne delavce oboje- ga spola. V svrhu nabiranja pri- spevkov za to kulturno ustanovo je izšel oklie, ki so ga podpisali tu- di državni kancelar dr. Wirth, predsednik parlamenta Loeb in predsednik državnega gospodar- skega sveta Braun. Oklie pravi vsi sposobni duševni delavci in delavke v težkem boju za obstane- nek, ker je v interesu celokupne- ga naroda. Tako skrbijo Nemci za svoje pisatelje, pri nas pa se mo- rajo baviti te vrste ljudi z vse- mogočimi zaprekami, kajti pri- nas je politika edini pomožni fond, iz katerega črpajo duševni delavci neobhodno potrebna sred- stva za vsakdanji kruh!

Nevarnosti čitanja.

Usorepolni učinki čitanja sen- zacionalnih in krvavih povesti, katere se je že tako pogosto ob- žalovalo v tej deželi, so bili pred kratkim razvidni v Franciji ob priliki nekega dogodka, ki bi la- hko imel tragične posledice.

Gospodna Marijana le Marree, devetnajst let stara deklica iz Lo- rient, je bila strasna čitatka kr- vavih in senzacionalnih povesti. Sanjala se ji je, da je postala žr- tev in ker ni bilo nobenega napa- dalega na lieu mesta, je sklenila sama igrati ulogo, katero je us- tvarila njena zastrupljena domi- šljija.

Vrezala se je večkrat z britvijo ter obležala na tleh v mlaki krvi, a šele potem, ko je pustila na mi- zi pismo, v katerem je navedla ime svojega namišljenega napa- dalega, mladega moža iz spoštova- ne družine.

Rane so hile težke ter je niso mogli zaslišati preje kot šele na- slednjega dne. Priznala je svojo prevaro. Na srečo za mladega moža pa ni bila pravica v Lorient preveč naglih nog in vsled tega ni bil še aretiran. Mlada deklica pa bi kmalu plačala s svojim živ- ljenjem čin, katerega je zasno- vala v svoji boleštni domišljaji, povzročni od čitanja senzacio- nalnih in cenenih povesti.

Morie Jaffe je v svoji oporoči namenil nemškim pisateljem iz- datno svoto, ki jo je dal sedaj na razpolago kot temelj pomožnemu fondu za duševne delavce oboje- ga spola. V svrhu nabiranja pri- spevkov za to kulturno ustanovo je izšel oklie, ki so ga podpisali tu- di državni kancelar dr. Wirth, predsednik parlamenta Loeb in predsednik državnega gospodar- skega sveta Braun. Oklie pravi vsi sposobni duševni delavci in delavke v težkem boju za obstane- nek, ker je v interesu celokupne- ga naroda. Tako skrbijo Nemci za svoje pisatelje, pri nas pa se mo- rajo baviti te vrste ljudi z vse- mogočimi zaprekami, kajti pri- nas je politika edini pomožni fond, iz katerega črpajo duševni delavci neobhodno potrebna sred- stva za vsakdanji kruh!

Morie Jaffe je v svoji oporoči namenil nemškim pisateljem iz- datno svoto, ki jo je dal sedaj na razpolago kot temelj pomožnemu fondu za duševne delavce oboje- ga spola. V svrhu nabiranja pri- spevkov za to kulturno ustanovo je izšel oklie, ki so ga podpisali tu- di državni kancelar dr. Wirth, predsednik parlamenta Loeb in predsednik državnega gospodar- skega sveta Braun. Oklie pravi vsi sposobni duševni delavci in delavke v težkem boju za obstane- nek, ker je v interesu celokupne- ga naroda. Tako skrbijo Nemci za svoje pisatelje, pri nas pa se mo- rajo baviti te vrste ljudi z vse- mogočimi zaprekami, kajti pri- nas je politika edini pomožni fond, iz katerega črpajo duševni delavci neobhodno potrebna sred- stva za vsakdanji kruh!

Morie Jaffe je v svoji oporoči namenil nemškim pisateljem iz- datno svoto, ki jo je dal sedaj na razpolago kot temelj pomožnemu fondu za duševne delavce oboje- ga spola. V svrhu nabiranja pri- spevkov za to kulturno ustanovo je izšel oklie, ki so ga podpisali tu- di državni kancelar dr. Wirth, predsednik parlamenta Loeb in predsednik državnega gospodar- skega sveta Braun. Oklie pravi vsi sposobni duševni delavci in delavke v težkem boju za obstane- nek, ker je v interesu celokupne- ga naroda. Tako skrbijo Nemci za svoje pisatelje, pri nas pa se mo- rajo baviti te vrste ljudi z vse- mogočimi zaprekami, kajti pri- nas je politika edini pomožni fond, iz katerega črpajo duševni delavci neobhodno potrebna sred- stva za vsakdanji kruh!

Morie Jaffe je v svoji oporoči namenil nemškim pisateljem iz- datno svoto, ki jo je dal sedaj na razpolago kot temelj pomožnemu fondu za duševne delavce oboje- ga spola. V svrhu nabiranja pri- spevkov za to kulturno ustanovo je izšel oklie, ki so ga podpisali tu- di državni kancelar dr. Wirth, predsednik parlamenta Loeb in predsednik državnega gospodar- skega sveta Braun. Oklie pravi vsi sposobni duševni delavci in delavke v težkem boju za obstane- nek, ker je v interesu celokupne- ga naroda. Tako skrbijo Nemci za svoje pisatelje, pri nas pa se mo- rajo baviti te vrste ljudi z vse- mogočimi zaprekami, kajti pri- nas je politika edini pomožni fond, iz katerega črpajo duševni delavci neobhodno potrebna sred- stva za vsakdanji kruh!

Morie Jaffe je v svoji oporoči namenil nemškim pisateljem iz- datno svoto, ki jo je dal sedaj na razpolago kot temelj pomožnemu fondu za duševne delavce oboje- ga spola. V svrhu nabiranja pri- spevkov za to kulturno ustanovo je izšel oklie, ki so ga podpisali tu- di državni kancelar dr. Wirth, predsednik parlamenta Loeb in predsednik državnega gospodar- skega sveta Braun. Oklie pravi vsi sposobni duševni delavci in delavke v težkem boju za obstane- nek, ker je v interesu celokupne- ga naroda. Tako skrbijo Nemci za svoje pisatelje, pri nas pa se mo- rajo baviti te vrste ljudi z vse- mogočimi zaprekami, kajti pri- nas je politika edini pomožni fond, iz katerega črpajo duševni delavci neobhodno potrebna sred- stva za vsakdanji kruh!

Morie Jaffe je v svoji oporoči namenil nemškim pisateljem iz- datno svoto, ki jo je dal sedaj na razpolago kot temelj pomožnemu fondu za duševne delavce oboje- ga spola. V svrhu nabiranja pri- spevkov za to kulturno ustanovo je izšel oklie, ki so ga podpisali tu- di državni kancelar dr. Wirth, predsednik parlamenta Loeb in predsednik državnega gospodar- skega sveta Braun. Oklie pravi vsi sposobni duševni delavci in delavke v težkem boju za obstane- nek, ker je v interesu celokupne- ga naroda. Tako skrbijo Nemci za svoje pisatelje, pri nas pa se mo- rajo baviti te vrste ljudi z vse- mogočimi zaprekami, kajti pri- nas je politika edini pomožni fond, iz katerega črpajo duševni delavci neobhodno potrebna sred- stva za vsakdanji kruh!

Morie Jaffe je v svoji oporoči namenil nemškim pisateljem iz- datno svoto, ki jo je dal sedaj na razpolago kot temelj pomožnemu fondu za duševne delavce oboje- ga spola. V svrhu nabiranja pri- spevkov za to kulturno ustanovo je izšel oklie, ki so ga podpisali tu- di državni kancelar dr. Wirth, predsednik parlamenta Loeb in predsednik državnega gospodar- skega sveta Braun. Oklie pravi vsi sposobni duševni delavci in delavke v težkem boju za obstane- nek, ker je v interesu celokupne- ga naroda. Tako skrbijo Nemci za svoje pisatelje, pri nas pa se mo- rajo baviti te vrste ljudi z vse- mogočimi zaprekami, kajti pri- nas je politika edini pomožni fond, iz katerega črpajo duševni delavci neobhodno potrebna sred- stva za vsakdanji kruh!

Morie Jaffe je v svoji oporoči namenil nemškim pisateljem iz- datno svoto, ki jo je dal sedaj na razpolago kot temelj pomožnemu fondu za duševne delavce oboje- ga spola. V svrhu nabiranja pri- spevkov za to kulturno ustanovo je izšel oklie, ki so ga podpisali tu- di državni kancelar dr. Wirth, predsednik parlamenta Loeb in predsednik državnega gospodar- skega sveta Braun. Oklie pravi vsi sposobni duševni delavci in delavke v težkem boju za obstane- nek, ker je v interesu celokupne- ga naroda. Tako skrbijo Nemci za svoje pisatelje, pri nas pa se mo- rajo baviti te vrste ljudi z vse- mogočimi zaprekami, kajti pri- nas je politika edini pomožni fond, iz katerega črpajo duševni delavci neobhodno potrebna sred- stva za vsakdanji kruh!

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaboriau.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

122

(Nadaljevanje.)

V trenutku, ko so prišli na lice mesta odvorniki in druge priče, je podal Gudar steklenico vina Kokoleju. Izpil je slednji požirek, se nato pogladil po trebuhu ter rekel:

— To je res dobro.
Gospod Dobizon se je stegnil proti ušesom zdravnika ter mu zamrmral:

— Vse kaže, da je Kokolej pijan. Gudar ga je navadil piti v zadnjem času.

Gudar je prijel medtem za svojo vijolino ter pričel igrati.

— Jaz... jaz... hočem piti, — je vzkliknil Kokolej.

Gudar je čakal par trenutkov, nakar mu je podal steklenico.

Kokolej je pil, dokler mu ni zmanjkalo sapa.

— Kaj ne, da si imel dosti vina v Valpinsonu?

— Res je, — je odvrnil Kokolej.

— Kot si ga hotel?

— Da, popolnoma zadosti.

Pri tem se je tepec zasmejal ter rekel:

— Šel sem v klet skozi okno ter pil skozi slamico.

— Ali ti ni žal, da nisi več tam?

— Gotovo.

— Če si ti je tako dobro godilo v Valpinsonu, zakaj pa si ga zažgal?

V tem trenutku so ostrmeli vsi, ki so bili priča tega prizora ter zadrževali svojo sapo.

— Hotel sem zažgati le par polen, da bi prišel grof ven. Ni bila moja krivda, če se je vžgala cela hiša.

— In zakaj si hotel ubiti grofa?

— Ker sem hotel, da bi se gospa poročila z gospodom de Boaskoranom.

— In ora je rekla, da stori to?

— Ne. Take strašno pa je jokala ter mi pripovedovala, da bi najraje videla, da bi bil njen mož mrtev. Grof je bil vedno hudooben napram meni, a ona je bila dobra.

— Zakaj pa si izjavil, da je gospod de Boaskoran ustrelil grofa?

— Takoj od pričetka, se mi je zdelo, da trpi kdo drugi kot jaz za dejanje, katero sem izvršil.

Pri tem je pričel Gudar zopet igrati na svojo vijolino, kajti bal se je, da bo vzludil sum v srečo Kokoleja. Po preteku nekaj časa pa ga je vendar vprašal:

— In kje si dobil puško?

— Vzel sem jo iz shrambe grofa. Še vedno jo imam, — v duplini, kjer me je našel Miha.

Dr. Sejnbu ni mogel se nadalje prenašati prizora. Vzkliknil je:

— Bravo, Gudar, bravo!

Ko je čul Kokolej te besede, se je zganil. Strah, ki ga je prevzel, je poglajl iz njega vse vinske duhove in izgledal je kot človek, ki je preplašen na smrt.

— Aha, ti lopov, — je zakričal.

Kretnja, katero je napravil, je bila tako nagla, da niso mogli priti navzgor na pomoč. Kokolej je prijel za nož, katerega je imel poleg sebe ter ga zasadel Gudarju v telo.

Vsi, ki so od daleč opazovali prizor, so pohiteli na lice mesta. Po kratkem boju so razorožili Kokoleja ter ga zvezali.

— Lahko napravite z menoj kar hočete, — je mrmral, — a jaz ne bom izpregovoril nobene nadaljnjše besede.

Detektiv, ki je komaj ušel smrti, se je kmalu opomogel, kakor hitro ga je obvezal zdravnik.

— Ali mi bodo v resnici dali hišo? — je vprašal, ko se je prebudil.

— Da, ker ste našli pravega zločinca ter ga izročili pravici.

Med tem pa je vstopil sodnijski uradnik, ki se je približal Dobizonu ter rekel:

— Zupnik iz Brešija čaka na vas v vašem uradu.

— Takoj pridem, — je odvrnil gospod Dobizon.

Obrnil se je proti svojim tovarišem ter rekel:

— Pojdimo, gospodje.

Duhovnik jih je čakal ter hitro vstal s svojega stola, ko je zagledal gospoda Dobizona, ki je prišel v spremstvu gospodov Folgat, Galpina in dr. Sejnbu.

— Ne, gospod, — je odvrnil stari duhovnik. — Besede preklica, ki so mi bile poverjene, je treba javno oglasiti. — Nato mu je izročil pismo ter dostavil:

— Prečitajte to pismo, na glas, prosim.

Gospod Dobizon je odprl pismo s tresočo se roko ter pričel čitati:

— Ker sem pripravljen na smrt kristijana potem ko sem živel kot kristijan, sem dolžan sebi in Bogu, katerega sem žalil ter vsem onim, katere sem vara, proglasiti resnico.

— Pod uplivom sovraštva sem postal krivoprisežnik pred sodiščem ter napačno ugotovil, da je bil gospod de Boaskoran oni, ki je streljal name in da sem ga spoznal pri dejanju.

— Jaz ga nisem spoznal, a vem celo povsem gotovo, da je on nedolžen. To prisegam pri vsem, kar smatram za sveto na tem svetu, katerega bom kmalu zapustil ter v onem svetu, kjer bom moral stopiti pred najvišjega sodnika.

— Naj mi gospod de Boaskoran odpusti kot sem odpuštil tudi jaz njemu.

Trivuleij grof Klodijez.

— Ubogi človek, — je vzdihnil Folgat.

Duhovnik pa je rekel:

— Vidite, gospodje, da je grof Klodijez brezpogojno umaknil svoje trditve. On noče ničesar v povratek ter želi le, da bi prišla resnica na dan. Kljub temu pa vam sporočam zadnjo željo umirajočega človeka. Prosil me je, naj se v novem procesu, ki se bo vršil, ne omeni imena grofice.

Solze so bile v očeh vseh.

— Lahko ste zagotovljeni, — je rekel gospod Dobizon, — da se bo v polni meri upoštevalo zadnjo željo grofa. Ne bo niti treba omeniti njenega imena. Vsi, ki poznajo tajnost cele zadeve, jo bodo obdržali zase.

Ura je bila štiri.

Eno uro pozneje je dospel na sodnijsko oroznik, v spremstvu Mi-

haela, ki je bil odposlan, da ugotovi resničnost izjave Kokoleja. Prinesel je puško, katero je rabil Kokolej, ko je streljal na grofa in katero je pozneje skril v jami, katero si je izkopal v gozdu Rošpomje.

Nedolžnost Žaka je bila na ta način ugotovljena preko vsakega dvoma. Čeprav je moral nositi breme obsodbe, dokler bi se ne proglasilo sodbje za neveljavno, je bilo vendar sklenjeno oprostiti ga še isti večer.

Gospoda Magloar in Folgat sta dobila prijetno nalogo, da informirata jetnika o tem srečnem dogodku. Našla sta ga korakajočega po celici v nemem gnjevu, kajti on ni vedel, kaj pomenjajo besede upanja, katere je bil izrekel gospod Dobizon.

Res je, da je upal, a kakorhitro je izvedel, da je prost mož in opran, je omahnil na posteljo ter ni mogel izgovoriti niti ene besedice.

Taki občutki pa niso ponavadi dolgotrajni. Par trenutkov pozneje je zapustil ob roki svojega zagovornika ječo, v kateri je pretrpel vse, kar more pretrpeti nedolžen človek v ječi. Plačal je strahno za to, ker je v očeh večine ljudi mlačenost.

Ko so dospeli na cesto, kjer je stala hiša Šandorjevih, je rekel Folgat svojemu klientu:

— Ne pričakujete vas, o tem sem uverjen. Pojdite počasi in jaz pohitim naprej, da jih pripravim.

Našel je stariše Žaka ter ostale zbrane v posetni sobi. Vsi so bili v velikih skrbeh, kajti niso mogli ugotoviti resničnosti raznih govoric, ki so jim prišle na ušesa.

Mladi odvornik se je poslužil vse svoje spretnosti, da jih pripravi na resnico, a takoj po prvih besedah je vprašala Dionizija:

— Kje je Žak?

Žak je že klečal pred njenimi nogami, prevzet od hvaležnosti in ljubezni.

Peto poglavje.

Naslednjega dne se je vršil pogreb grofa Klodijez. Z njim vred je bila pokopana tudi mlajša hči in še istega večera je grofica zapustila Sovter ter se napotila v Pariz, da živi pri svojih stariših.

Po poteku primerne časa je bila proglašena razsodba nad Žakom za neveljavno in Kokolej, ki je bil spoznan krivim zločinu, je bil obsojen na dosmrtno ječo.

En mesec pozneje se je poročil Žak de Boaskoran v župni cerkvi v Breši z Dionizijo. Za ženina sta bili priči gospoda Magloar in dr. Sejnbu, za nevesto pa Folgat in Dobizon.

Tudi gospod Dobizon je za dotični dan odložil svojo običajno resnost. Nепrestano je ponavljal:

— Nunc est bibendum, nunc pede libero pulsada tellus.

(Sedaj je čas da se pije, sedaj je čas, da se udarja z nogo ob tla.)

In dejanski je tudi otvoril ples s srečno nevesto.

Gospod Galpin, ki je bil poslan v Alžir, ni bil navzoč pri poroki. Bil pa je tam gospod Mešinet, židane volje ter prost vseh finančnih skrbi vlad velikodušnosti gospoda Žaka.

Blanžen in njegova žena sta malone zapravila ves denar, katerega sta dobila od Dionizije in Žaka. Trumence pa je postal lovski paznik na gradu ter je strah vseh potepuhov.

Gudar, ki se je odpovedal svoji detektivski službi, pa dela na svojem velikem vrtu na Vinski cesti ter prodaja najboljše breskve v Parizu.

(K O N E C.)

POZOR!

Čenjenim Slovanom naznanjam, da sem se preselil v lastni dom

RIVERSIDE HOTEL

1200 River Ave. na vogalu Pine St.

Pittsburgh, Pa.

poleg Heinz tovarne.

Na razpolago imam vedno čiste sobe,

sveže in okusna jedila in vsakovrstne pijače.

Rojakom in znaneem se toplo priporočam.

FRANK ERZEN, Prop.

Phone Cedar 6743-J.

PREPREČITE IZPADANJE LAS

RASTEJO NAJ VAM

POŠLJITE \$1.00 ZA ENO POSKUSNO ŠKATLJO.

Plačajte zanjo POTEK, ko se bodo lasje IZBOLJŠALI.

Prst na vašem vrtu, kateri manjka potrebnih kemikalij, se ne da zadovoljiti z vodo. Najprej jo morate pognojiti, to je, dodati kemikalije.

To veste. To je zadeva zdravega razuma.

Isto je potrebno pri lobanji in pri rasti las.

Dokazite sami sebi, da FERTILEX pognoji lobanjo, zaustavi izpadanje las, prežene prah, napravi lase, teške, bleščeče, krasne.

Dajte, da vam pošljemo običajno \$1.00 škatljo. Če vam ne napravi dobro, je naša izguba. Če vam napravi dobro, nam pošljite običajno ceno \$1.00.

Ali more biti kaka ponudba boljša? Enostravno dokazuje naše zaupanje v FERTILEX, zaupanje, ki ga boste delili z nami, ko boste poskušali.

Da pokažete dobro voljo, pridelite naročilo 10 centov. To bo približno pokrilo zavilne in pošne stroške. Naslov:

FERTILEX COMPANY, 151 — 151st Ave., BINGHAMTON, N. Y.

KIMEL VSKA! (RYE) BOROVČKA

RUM SLIVOVKA TORKALY

Čudovito dobri okusi in vonji, ki je narejal nekdanji plačnik tako priljane in popolne je tukaj reproduciran v tem MUTUAL izdelku.

Pošljite vaše naročilo takoj in dobili boste NAJBOLJŠI in NAJČISTEJŠI dišavnih ekstraktovni cvet.

1 steklenica dovolj za 2 galona mokraste za \$1.35

5 steklenic katekrol vrste dišav in okusa \$5.50

10 steklenic katekrol vrste dišav in okusa \$10.50

Zavarovalnina za zavoj 15 centov posebej. Zavoj se pošlje C.O.D. ako tako želite.

Pošljite denar v Registriranem pismu Ekspres ali poštne Money Order.

MUTUAL FLAVOR COMPANY

2130 Forbes Str., Dept. G. N., Pittsburgh, Pa.

ZA VAŠ DOLAR =

ste pošteni in hitro postreženi kadar rabite uro, zlatnik, srečnino, prstan, Diamond, dalje ako želite pravi glasni Columbia gramofon, slovenske plošče, in če družito potrebuje pravo svilnate zastavo, regalice, kape itd.; če se obrnete do znanega večletnega trgovca Slovenca, kateri razpolaga blago po celi Ameriki nad 16 let pa že nikdar niti kako napravnost. Poskusite me enkrat pa se boste prepričali.

Pišite po brezplačne cenike na

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

ADVERTISEMENTS.

31

Washington

je sedež Patentnega Urada

Združenih držav in naš največji slovenski urad, se nahaja samo v Washingtonu

blizu Patentnega Urada. Na ta način nam je osebno mogoče urediti vaše patentne zadeve najbolj točno — najbolj pošteno — najbolj poceni in najboljše.

Ime A. M. WILSON je znano že 31 let.

Pišite še danes za našo slovensko brezplačno knjižico glede iznajdb in patentov.

A. M. WILSON, Inc.

320 Victor Bldg., WASHINGTON, D. C.

Successors to the business of A. M. Wilson deceased, established 1891.

Pozor rojaki,

ki nameravajo potovati v kratkem v stari kraj in žele brzo dospeti na svoj rojstni dom.

Mi smo posredovali pri francoski družbi, da odredi poseben prostor za Jugoslovane na najboljšem parniku Paris, ki vozi samo 6 in pol dni iz New Yorka v Havre. torej do Ljubljane samo 10 dni.

Parnik Paris odpluje iz New Yorka

dne 14. junija

in potniki tretjega razreda bodo imeli sobe z dvema, štirimi in ne več kot šestimi posteljami, posebne jedilnice, najboljše hrano in vino pri vsakem obadu.

V Havre jih bo čakal poseben vlak, ki jih bo odvedel z vso prtljago vred naravnost v Trst. Na parniku ima vsako potnik do 300 funtov prtljage proste.

Izleta se vdeleži tudi Mr. L. Benedik, vodja tiskarne Glas Naroda, ki bo šel potnikom na roke

Vožnja tretjega razreda stane iz New Yorka do Trsta, vstevši vojni davek le \$113.85.

Izletniki naj se javijo, čimprej mogoče, da bomo zanje vse potrebne uredili. Kdor je pripravljen da se tega izleta vdeleži, naj nam pošlje takoj aro, da mu boljši prostor preskrbimo.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street — New York

—Adv't

ZNIZANA CENA

Cipar, najboljše vrste, jako velike jagode. baksa 28 funtov \$4.20

Brinjeve jagode. vreca 132 funtov \$9.—

Muškatel, sladke debele jagode. baksa 50 funtov \$6.50

Malo črno grško grozdje. baksa 50 funtov \$6.40

Fige (v rešah) najboljše vrste. Baksa 110 funtov \$10.50

K naročilu priložite Money Order.

MATH. PEZDIR

Box 772, City Hall Sta.

New York, N. Y.

Koristno in potrebno

za vsakega!

Dobili smo knjigo:

'NASVETI ZA HIŠO IN DOM'

Katera vsebuje sledeče koristne nasvete in navodila:

Živinozreja

Živinozdravnik

Mlekarstvo

Perutinarstvo

Trtorreja

Domača zdravila

Kako se napravi različne Jomače pijače

Vseznalec

ter še mnogo drugih nasvetov in navodil, katere za vsakega mu potrebna.

Knjiga ima 400 strani

Stane 80 centov.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St., New York

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

ORDUNA	27 maja	—	Cherbourg	TUSCANIA	5. julija	—	Genoa
ANTONIA	27 maja	—	Cherbourg	SEYDLITZ	5. julija	—	Bremen
FINLAND	27 maja	—	Cherbourg	PARIS	5. julija	—	Havre
PR. MATOIK	27 maja	—	Cherbourg	ROCHAMBEAU	6. julija	—	Havre
BERENGARIA	30 maja	—	Cherbourg	FINLAND	1. julija	—	Cherbourg
MINNEKAHDA	31 maja	—	Hamburg	MANCHURIA	5. julija	—	Hamburg
FRANCE	31 maja	—	Havre	ARABIC	8. julija	—	Genoa
POTOMAC	31 maja	—	Bremen	MAJESTIC	8. julija	—	Cherbourg
MANCHURIA	31 maja	—	Hamburg	ORDUNA	8. julija	—	Cherbourg
HANOVER	7. junija	—	Bremen	LONE STAR ST.	8. julija	—	Cherbourg
ROCHAMBEAU	1. jun.	—	Havre	N. AMSTERDAM	8. julija	—	Boulogne
OLYMPIC	3. junija	—	Roulogne	PRES. WILSON	8. julija	—	Trst
N. AMSTERDAM	3. jun.	—	Cherbourg	ZEELAND	8. julija	—	Cherbourg
JROPESA	9. junija	—	Hamburg	OROPESA	10. jun.	—	Hamburg
LONE STAR ST.	3. maja	—	Hamburg	ST. PAUL	12. julija	—	Hamburg
ZEELAND	3. junija	—	Cherbourg	BERENGARIA	11. julija	—	Cherbourg
MAURETANIA	6. jun.	—	Cherbourg	OLYMPIC	12. julija	—	Hamburg
ST. PAUL	7. junija	—	Hamburg	NOORDAM	15. julija	—	Cherbourg
BELVEDERE	7. junija	—	Trst	NOORDAM	15. julija	—	Boulogne
LA SAVOIE	10. jun.	—	Havre	LA SAVOIE	15. julija	—	Havre
G. WASH'GTON	10. jun.	—	Cherbourg	G. WASH'GTON	15. julija	—	Cherbourg
HOMERIC	10. jun.	—	Cherbourg	MAURETANIA	18. julija	—	Cherbourg
KROONLAND	10. jun.	—	Cherbourg	ARGENTINA	15. julija	—	Trst
NOORDAM	10. jun.	—	Boulogne	KROONLAND	15. julija	—	Cherbourg
AQUITANIA	13. jun.	—	Cherbourg	HANOVER	19. julija	—	Bremen
PARIS	14. junija	—	Havre	LAPLAND	22. julija	—	Cherbourg
CHICAGO	15. jun.	—	Havre	ANDANIA	22. julija	—	Cherbourg
ROTTERDAM	17. junija	—	Boulogne	ROTTERDAM	22. julija	—	Boulogne
MAJESTIC	17. junija	—	Cherbourg	HOMERIC	22. julija	—	Cherbourg
LAPLAND	17. jun.	—	Cherbourg	LAFAYETTE	22. julija	—	Havre
HUDSON	17. jun.	—	Bremen	OROPESA	22. julija	—	Hamburg
JARONIA	17. jun.	—	Cherbourg	HUDSON	22. julija	—	Bremen
JANDYCK	17. junija	—	Hamburg	MONGOLIA	26. julija	—	Hamburg
JARONIA	17. jun.	—	Hamburg	FRANCE	26. julija	—	Havre
BERENGARIA	20. junija	—	Cherbourg	CARONIA	29. julija	—	Cherbourg
MONGOLIA	21. jun.	—	Hamburg	MAJESTIC	29. julija	—	Cherbourg
JORCK	21. junija	—	Bremen	ROCHAMBEAU	29. julija	—	Boulogne
OLYMPIC	24. jun.	—	Cherbourg	HANOVER	29. julija	—	Hamburg
LAFAYETTE	24. jun.	—	Havre	AMERICA	29. julija	—	Cherbourg
ORBITA	24. jun.	—	Cherbourg	AQUITANIA	1. avg.	—	Cherbourg
AMERICA	24. jun.	—	Bremen	PARIS	2. avg.	—	Havre
RYNDAM	24. jun.	—	Boulogne	JORCK	2. avg.	—	Bremen
FRANCE	26. jun.	—	Havre	SAXANIA	5. avg.	—	Hamburg
MAURETANIA	27. jun.	—	Cherbourg	BELVEDERE	8. avg.	—	Trst
MINNEKAHDA	28. jun.	—	Hamburg	CRETIC	10. avg.	—	Trst
LA LOURAIN	29. jun.	—	Havre	LA SAVOIE	12. avg.	—	Havre
HOMERIC	1. julija	—	Hamburg	SEYDLITZ	16. avg.	—	Bremen
SAXONIA	1. julija	—	Hamburg	LAFAYETTE	19. avg.	—	Havre
PR. MATOIK	1. julija	—	Bremen	PARIS	19. avg.	—	Havre
FINLAND	1. julija	—	Bremen	PRES. WILSON	26. avg.	—	Trst
FINLAND	1. julija	—	Cherbourg	ARABIC	29. avg.	—	Genoa
AQUITANIA	4. julija	—	Cherbourg	HANOVER	30. avg.	—	Bremen